

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Vergadering van 7 april 2026
Beleid en Uitvoering - Team
Samenleving

2026_B&W_00289 Informatienota Jaarrapportage Sociaal Werk De Kop 2025 - informeren

Samenstelling:

Aanwezig:

Erik de Groot, burgemeester en voorzitter; Melvin Smit, wethouder; Trijn Jongman, wethouder; Marcel Scheringa, wethouder; Miriam Slomp-Dekkers, wethouder; Dennis Eikenaar, directeur; Jelmer Trox, directiesecretaris; Josée Woertman, gemeentesecretaris

Besluit

Het college besluit om:

In te stemmen met de informatienota Jaarrapportage Sociaal Werk De Kop 2025.

Samenvatting

In de Jaarrapportage 2025 legt Sociaal Werk De Kop verantwoording af over de voortgang van de opdracht 'Sociaal Werk 2024 e.v.'. De Jaarrapportage 2025 wordt ter informatie met de gemeenteraad gedeeld.

Informatienota

Inleiding

Sinds 2018 verzorgt Sociaal Werk De Kop (SWDK) het sociaal werk in de gemeente Steenwijkerland. Sinds 2024 doet SWDK dit vanuit de nieuwe opdracht 'Sociaal Werk 2024 e.v.'. In de Jaarrapportage 2025 legt SWDK verantwoording af over haar bijdrage aan de zes opgaven binnen het Sociaal Domein en daarmee over de voortgang van de opdracht.

Kernboodschap

De jaarrapportage bestaat uit een cijfermatige en een inhoudelijke rapportage. De jaarrapportage wordt afgesloten met een ontwikkelagenda, waarin SWDK kort stilstaat bij de signalen die in 2026 aandacht vragen en de rode draad van de plannen van SWDK voor 2026.

Cijfermatige rapportage

Hieronder volgen een aantal (opvallende) cijfers en mogelijke verklaringen voor deze cijfers.

- Het aantal informatie- en adviesvragen lijkt t.o.v. 2024 flink gestegen (ruim 60%). Informatie- en adviesvragen zijn relatief eenvoudige vragen die in de meeste gevallen in één contactmoment beantwoord kunnen worden. Dat de stijging zo fors lijkt is vooral te verklaren doordat er in 2025 meer aandacht is besteed aan de registratie van deze ondersteuningsvorm. Het aantal individuele trajecten (deze trajecten vragen frequente ondersteuning) is t.o.v. 2024 licht gestegen. Sociaal werkers ervaren

deze toegenomen drukte zelf ook. Deze stijging is vooral te verklaren doordat SWDK met het schoolmaatschappelijk werk en Welzijn op Recept nieuwe doelgroepen heeft bereikt.

- In 2025 hebben de meeste individuele trajecten betrekking op het domein geestelijke gezondheid (totaal 236). Het verschil tussen het aantal individuele trajecten op het gebied van geestelijke gezondheid en het gebied van financiën (op de tweede plaats, totaal 210) en huiselijke relaties (derde plaats, totaal 93) is vergeleken met 2024 nagenoeg gelijk gebleven. Met name binnen het schoolmaatschappelijk werk komen veel ondersteuningsvragen op het gebied van geestelijke gezondheid voor (88,3% van de casussen had betrekking op dit domein).

- T.o.v. 2024 is de doelrealisatie ten aanzien van de gewenste ontwikkeling binnen een zelfredzaamheid-domein (ZRM-domein) toegenomen van 63,3% naar 73,8%. In samenspraak met de inwoner formuleert SWDK een concrete doelstelling t.a.v. de gewenste ontwikkeling binnen een ZRM-domein. Door middel van een start- en eindmeting wordt de mate van groei of stabilisatie in zelfredzaamheid inzichtelijk gemaakt. De stijging is opvallend, omdat sociaal werkers aangeven dat de ondersteuningsvragen juist complexer zijn geworden. De stijging is daarom mogelijk te verklaren door de interne aandacht die is besteed aan zorgvuldige registratie en het formuleren van realistische doelstellingen. De gemiddelde groei bij afsluiting van een individueel traject bedraagt + 0,65 punt op de ZRM-schaal (1-5), waarbij 1 staat voor de laagste en 5 voor de hoogste mate van zelfredzaamheid.

- De grootste groep binnen de individuele ondersteuning valt binnen de leeftijdscategorie 35 tot 44 jaar (151). Ook de leeftijdsgroep 45-55 is sterk vertegenwoordigd (107). Deze groepen hebben vooral vragen op het gebied van financiën, eenzaamheid, opvoeding en relatieproblematiek. Een opvallende stijging t.o.v. 2024 is het aantal individuele ondersteuningsvragen binnen de doelgroep 85+ (60% gestegen). SWDK onderzoekt daarom of er overlap zit tussen de vraagstukken binnen deze groep en of vraagstukken in het vervolg collectief opgepakt kunnen worden. Het aanbod van collectieve activiteiten voor ouderen is al relatief groot. De ondersteuningsvragen binnen deze groepen zijn vaak vrij uniform, waardoor één gezamenlijk traject voor alle deelnemers goed mogelijk is.

- Het aantal verwijzingen vanuit de huisartsenpraktijken naar SWDK is vanaf 2023 flink gestegen (12 in 2023, 129 in 2025). Dit komt doordat Welzijn op Recept in Q4 2024 van start is gegaan.

- In samenwerking met onderzoeksbureau Triqs heeft SWDK een onafhankelijk klanttevredenheidsonderzoek (KTO) ontwikkeld voor de individuele casuïstiek. Uit het KTO komt een gemiddeld cijfer van 8,8 naar voren. SWDK wil ook graag meer zicht krijgen op de impact van de collectieve activiteiten en streeft daarom naar het afnemen van impactmetingen. Het uitvoeren van impactmetingen is echter nog niet voldoende geïntegreerd in het dagelijks werk en vraagt dus aandacht.

Inhoudelijke rapportage

In de Jaarrapportage geeft SWDK aan hoe de organisatie in 2025 inhoudelijk een bijdrage heeft geleverd aan de zes opgaven van het Sociaal Domein in Steenwijkerland. Hieronder volgt ter illustratie een kleine greep uit de bijdragen van SWDK. Meer voorbeelden zijn te lezen in de Jaarrapportage.

Een goed begin

SWDK verbindt zich aan het gedachtegoed van Samen voor Ryan. SWDK draagt hieraan bij met bijvoorbeeld de oudertraining 'Positief Opvoeden'. Deze training richt zich op het opdoen van kennis en vaardigheden gericht op het omgaan met ongewenst gedrag en het stimuleren van positief gedrag bij kinderen.

Ook het schoolmaatschappelijk werk en het jongerenwerk hebben in 2025 bijgedragen aan de opgave. In 2024 is SWDK gestart met een pilot schoolmaatschappelijk werk op een aantal basisscholen. In 2025 is dit uitgebreid en in de zomer van 2026 hoopt SWDK dit op alle basisscholen te hebben uitgerold. Schoolmaatschappelijk werk was al aanwezig op alle middelbare scholen, maar ook de jongerenwerkers zijn daar actief. Het schoolmaatschappelijk werk op middelbare scholen richt zich op het ondersteunen en verminderen van sociaal-emotionele problematiek en betreft veelal

individuele ondersteuning, terwijl het jongerenwerk zich richt op het versterken van het sociale netwerk en het stimuleren van talentontwikkeling (vaker collectief).

Passende hulp op de juiste plek

Samen met De Toegang en de Gebiedsteams werkt SWDK aan de beste oplossing voor de inwoner in de juiste mix van ondersteuning (zwaar en licht, formeel en informeel, en individueel en collectief). Het uitgangspunt is dat de ondersteuning zo licht en gewoon mogelijk is, maar intensief waar nodig. In 2025 is er een duidelijke stijging waargenomen in het aantal opgestarte meldcodes omtrent huiselijk geweld. Dit komt doordat aandachtsfunctionarissen d.m.v. trainingen de kennis en het inzicht van medewerkers in het omgaan met huiselijk geweld en kindermishandeling hebben vergroot. Dit heeft bijgedragen aan een snellere identificatie van risicosituaties en meer gerichte interventies. Ook de in 2025 opgestarte internationale vrouwengroepen (3 groepen) hebben bijgedragen aan deze opgave. Deze groepen bieden een vertrouwde plek waar vrouwen elkaar ontmoeten, ervaringen delen en elkaar ondersteunen. De vrouwen moedigen elkaar aan om stappen te zetten op het gebied van taal, participatie en zelfvertrouwen. De groepen worden georganiseerd in samenwerking met de consulenten Inburgering van de gemeente en bestaan uit een mix van inwoners met een migratieachtergrond en inwoners met een Nederlandse achtergrond. Daarnaast wordt er gewerkt aan een cursus voor sleutelfiguren en ervaringsdeskundigen, die zo hun rol als coördinator van de groep en aanspreekpunt kunnen versterken. Het gaat hier om vijf inwoners met een migratieachtergrond en één inwoner met een Nederlandse achtergrond. De vrouwen zijn ook buiten de bijeenkomsten om actief en werken samen met lokale organisaties. Ze dragen bij aan meer verbinding en begrip tussen verschillende culturen.

Iedereen financieel redzaam

SWDK heeft een breed en meervoudig perspectief op armoede. SWDK ziet armoede naast een financieel tekort ook als een sociaal, emotioneel en cultureel tekort. Dit maakt integraal samenwerken op het thema financiën van groot belang.

De inzet van de Voorzieningenwijzer, waarmee inwoners inzicht verkrijgen in hun financiële situatie en ondersteuning krijgen bij het benutten van passende regelingen en voorzieningen, levert inwoners vaak aanzienlijke besparingen op.

Ook het project 'Snel geld verdienen? Sterk met stacks!' (een samenwerking met diverse lokale partners) heeft bijgedragen aan deze opgave. Het doel was jongeren bewust te maken van financiële uitdagingen en risico's, zoals online gokken, kopen op afbetaling en het gevaar om als 'geldezel' te worden ingezet.

Tot slot is SWDK in 2025 eenmaal per maand aanwezig geweest bij de Voedselbank, om zo laagdrempelig contact te maken met inwoners, vertrouwen op te bouwen en eventuele financiële of sociale hulpvragen te signaleren. Hieruit bleek dat een deel van de inwoners structurele financiële problematiek heeft, waarbij meer ondersteuning gewenst kan zijn. De ervaringen die in 2025 met de aanwezigheid zijn opgedaan worden in 2026 vertaald naar een meer gerichte en relevante informatievoorziening voor de doelgroep.

Gezond leven makkelijker maken

Positieve gezondheid vormt de basis voor het handelen van SWDK. Dit betekent dat gezondheid niet alleen wordt gezien als de afwezigheid van ziekte, maar dat er zes pijlers zijn die invloed hebben op hoe we omgaan met lichamelijke, emotionele en sociale uitdagingen in het alledaagse leven. Om bij te dragen aan deze opgave heeft SWDK in 2025 veel ingezet op Welzijn op Recept. Welzijn op Recept is eind 2024 als pilot gestart en ondersteunt inwoners met psychosociale vragen waarvoor geen medische of psychologische behandeling nodig is. Een welzijnscoach werkt hierbij samen met huisartsen om inwoners laagdrempelig te helpen en oorzaken aan te pakken. Hiermee wordt de samenwerking tussen eerstelijnszorg en welzijnswerk versterkt. Halverwege 2025 is de pilot geëvalueerd. Uit de evaluatie kwam o.a. naar voren dat de verwijsmogelijkheden voor huisartsen zijn verruimd en dat SWDK een nieuwe doelgroep bereikt die anders mogelijk een beroep zou doen op de zorg. N.a.v. de evaluatie is het project uitgebreid van vier naar zes huisartsenpraktijken. Tot slot heeft SWDK ook invulling gegeven aan de uitvoeringsopdracht Bewegen, via het

Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord. Enkele voorbeelden hiervan zijn 'Inclusief sporten en bewegen', 'Vitaal ouder worden' en 'Jongeren in Beweging'.

Vitaal ouder worden

SWDK ziet vitaal ouder worden niet alleen in het kader van fysiek welbevinden. Het hebben van een sociaal netwerk en van betekenis zijn, zijn ook van belang. SWDK kijkt daarom naar wat mensen nog wel kunnen. Dit doen ze bijvoorbeeld door middel van de ondersteuning van mantelzorgers. Voor mantelzorgers worden diverse activiteiten georganiseerd, waarin mantelzorgers worden gewaardeerd en tegelijkertijd informatie kunnen verkrijgen over beschikbare ondersteuning en voorzieningen. In 2025 is daarnaast een start gemaakt met het opzetten van kleinschalige wijknetwerken waarin mantelzorg een integraal onderdeel vormt. Het mantelzorgnetwerk vormt een belangrijk samenwerkingsverband van professionals en organisaties die mantelzorgers ondersteunen. Hierdoor kunnen vragen van inwoners snel en laagdrempelig worden opgepakt.

Ook het buurtwerk draagt bij aan de opgave 'Vitaal ouder worden', door het versterken van sociale cohesie en het welzijn van inwoners. Het richt zich namelijk o.a. op het creëren van ontmoetingsplekken en het benutten van talenten en mogelijkheden die in de wijk aanwezig zijn. Afsluitend heeft SWDK in 2025 een belangrijke rol vervuld binnen de ketenaanpak valpreventie in Steenwijkerland.

Thuis in de wijk

SWDK ziet dat leefbaarheid, bestaanszekerheid en veiligheid niet overal vanzelfsprekend is, maar ziet ook talloze voorbeelden van buurten waar het 'groeit, bloeit en samensmelt'. Bewonersinitiatieven dragen bij aan een gezonde leefomgeving, maken talenten zichtbaar, brengen inwoners samen en dragen eraan bij dat inwoners naar elkaar omkijken. SWDK wil graag samen met netwerkpartners werken aan een sterke sociale basis.

Een voorbeeld van hoe SWDK hieraan een bijdrage levert is de verhuizing van SWDK van Steenwijkerwold naar Vollenhove in 2025. Het vrijkomen van het pand in Vollenhove bood een kans om dichterbij de inwoners te gaan werken.

Daarnaast is SWDK er trots op dat de organisatie meer dan 100 vrijwilligers heeft, die via verschillende projecten ondersteuning bieden aan inwoners van Steenwijkerland. Via het Vrijwilligers Informatie Punt Steenwijkerland (VIP!) kunnen inwoners en vrijwilligersorganisaties informatie, advies en ondersteuning krijgen. Een van de hoogtepunten was het vrijwilligerscongres op 12 mei in Oldemarkt, waar ruim honderd vrijwilligers bijeenkwamen voor een dag vol informatie en inspiratie. In 2025 vierde SWDK ook het 100-jarige bestaan samenlevingsopbouw in Nederland. Na een periode van afgenomen aandacht voor samenlevingsopbouw krijgt, mede dankzij IZA en GALA, het versterken van wijken en dorpen weer volop de aandacht.

Ontwikkelagenda

Tot slot staat SWDK in de Jaarrapportage kort stil bij de signalen die de aandacht vragen en die de rode draad vormen van de plannen voor 2026. De plannen voor 2026 zijn reeds uitgebreid beschreven in het Jaarplan 2026, die in januari al met de gemeenteraad is gedeeld. Enkele belangrijke signalen die in 2026 de aandacht vragen zijn:

- De toename van het aantal (complexe) vragen op het gebied van geestelijke gezondheid;
- De toenemende vraag op het gebied van jongerenwerk;
- Mantelzorg;
- Laaggeletterdheid.

Positieve Gezondheid, integraal en gebiedsgericht werken en samenwerken met ketenpartners vormen de rode draad van het Jaarplan 2026.

Consequenties voor de gemeente

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Vervolg

De gemeenteraad heeft in januari jl. het Jaarplan 2026 ontvangen. Begin 2027 ontvangt de gemeenteraad ter informatie het Jaarplan 2027 en de Jaarrapportage 2026.

Is het besluit openbaar?

Ja

Bijlagen

1. Jaarrapportage Sociaal Werk De Kop 2025 (21).pdf

Jaarrapportage Sociaal Werk De Kop

2025

College van burgemeester en wethouders - 7 april 2026 - 2026_B&W_00289

6/51

Inhoudsopgave

Vooraf	3
Voorwoord	4
Leeswijzer	5
1 Cijfermatige rapportage	6
1.1 Overzicht individuele ondersteuning	7
1.2 De Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM)	9
1.3 Leefstijdsopbouw individuele ondersteuning	11
1.4 Verwijzingen	12
1.5 Klanttevredenheidsonderzoek	13
1.6 Collectieve ondersteuning	14
2 Onze bijdrage aan de zes opgaven van het sociaal domein	17
2.1 Een goed begin	18
2.2 Passende hulp op de juiste plek	23
2.3 Iedereen financieel redzaam	27
2.4 Gezond leven makkelijker maken	30
2.5 Vitaal ouder worden	35
2.6 Thuis in de wijk	38
3 Ontwikkelagenda	43

Vooraf

College van burgemeester en wethouders 7 april 2020 2020-BSW-00289

Voorwoord

Met trots presenteren wij de jaarrapportage 2025 van Sociaal Werk De Kop. In het afgelopen jaar hebben wij samen met inwoners, de gemeente en onze netwerkpartners opnieuw belangrijke stappen gezet in het versterken van de veerkracht van inwoners in Steenwijkerland.

De cijfers laten zien dat inwoners ons steeds beter weten te vinden. Het aantal individuele trajecten is gestegen en ook het aantal informatie- en adviesvragen nam toe. Met de verdere implementatie van schoolmaatschappelijk werk in het primair onderwijs, de start van het Verkennend Gesprek en de doorontwikkeling van Welzijn op Recept bereiken we nieuwe doelgroepen en signaleren we ondersteuningsvragen in een eerder stadium. Tegelijkertijd zien we een sterke groei in onze collectieve ondersteuning: meer activiteiten, meer bijeenkomsten en meer deelnemers dan in 2024. Dat onderstreept de kracht van preventie, verbinding en ontmoeting.

Een positief resultaat is de stijging van de doelrealisatie binnen individuele trajecten naar 73,8%. Ook het gemiddelde rapportcijfer van 8,8 uit het klanttevredenheidsonderzoek bevestigt dat inwoners onze ondersteuning waarderen.

Deze resultaten zijn des te betekenisvoller omdat sociaal werkers aangeven dat de complexiteit van ondersteuningsvragen toeneemt. De toenemende complexiteit vormt tegelijkertijd een belangrijke uitdaging. We zien meer vragen op het gebied van mentale gezondheid, financiële bestaanszekerheid en maatschappelijke participatie. Ook het aantal meldcodes huiselijk geweld en kindermishandeling is gestegen, wat vraagt om blijvende alertheid en deskundigheid. Daarnaast vraagt de groei van het werk om scherpe keuzes, verdere samenwerking in de gebiedsteams en een goede balans tussen individuele en collectieve inzet.

De signalen uit 2025 helpen ons om in 2026 gericht verder te bouwen aan het belangrijkste en overkoepelende thema van de komende jaren: met inwoners en al onze ketenpartners bouwen aan zorgzame en vitale gemeenschappen. Buurten waar mensen elkaar kennen, zien en ondersteunen. Welzijn is niet een kant-en-klaar product, maar iets dat je samen kunt laten groeien, met de kracht en de talenten van inwoners en mét ons vakmanschap.

Erik Ordelman
Manager Sociaal Werk De Kop

Leeswijzer

Samen met de gemeente en onze netwerkpartners zetten wij ons in voor een veerkrachtige samenleving in Steenwijkerland. Sinds 2024 doen we dit vanuit de opdracht '**Sociaal Werk 2024 e.v.**'. Bij de uitvoering en monitoring van deze opdracht vormen de zes opgaven binnen het sociaal domein van Steenwijkerland een belangrijke leidraad. Deze opgaven hebben daarom een centrale plek gekregen in deze jaarrapportage.

De zes opgaven zijn:

- Een goed begin
- Passende hulp op de juiste plek
- Iedereen financieel redzaam
- Gezond leven makkelijker maken
- Vitaal ouder worden
- Thuis in de wijk

We starten deze jaarrapportage met een cijfermatige rapportage: het tellen. De data in dit onderdeel hebben betrekking op het jaar 2025 en omvatten alle opgaven. In het tweede deel van de rapportage beschrijven we per opgave hoe we in 2025 hebben bijgedragen aan het realiseren van de doelstellingen. We sluiten de rapportage af met een ontwikkelagenda. Daarin staan we kort stil bij de signalen die onze aandacht vragen in 2026 en schetsen we de rode draad van onze plannen voor dat jaar.

1 Cijfermatige rapportage

1.1. Overzicht individuele ondersteuning

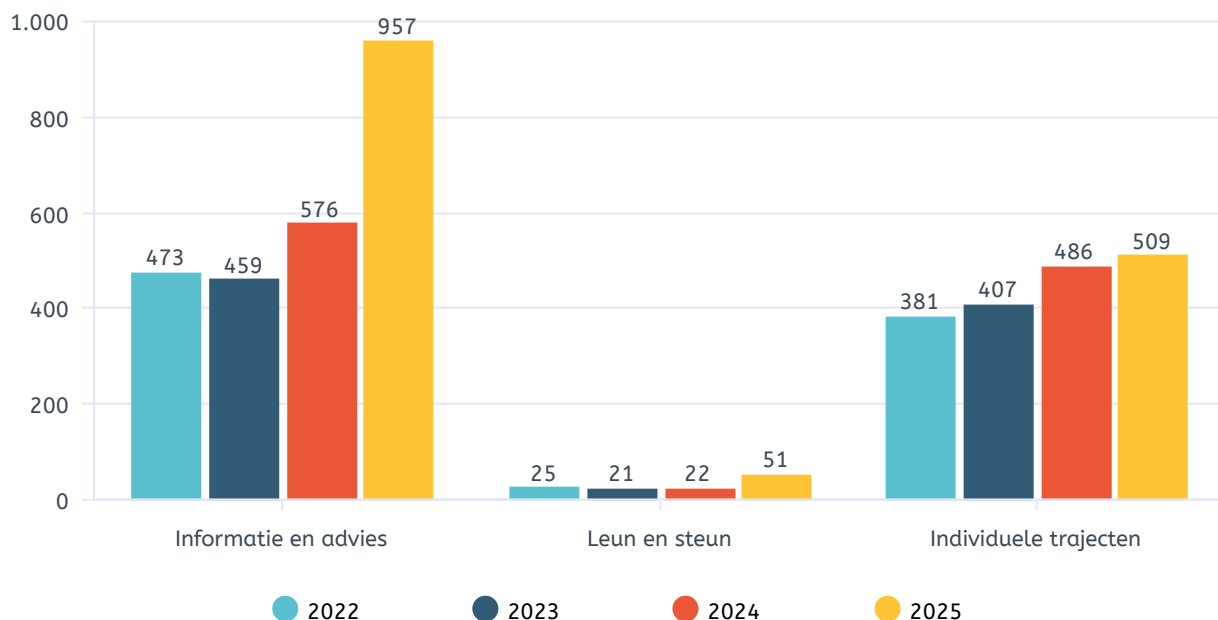
In dit cijfermatige gedeelte van de rapportage wordt met behulp van tabellen en grafieken inzicht geboden in de inzet en omvang van de ondersteuning in 2025. Onze individuele ondersteuning is te verdelen in drie ondersteuningsvormen, namelijk:

- **Informatie en advies:** een ondersteuningsvraag valt onder 'informatie en advies' wanneer een inwoner een relatief eenvoudige vraag heeft, die in de meeste gevallen in één contactmoment beantwoord kan worden.
- **Leun- en steuncontacten:** in vergelijking met individuele trajecten gaat het bij leun- en steuncontacten om hulpvragen die minder frequente ondersteuning van ons vragen. Het gaat hierbij vooral om 'de vinger aan de pols' houden.
- **Individuele trajecten:** wij kiezen voor een individueel traject wanneer een inwoner een hulpvraag heeft die frequente ondersteuning van ons vraagt. Gedurende een individueel traject werken wij naar een concreet doel toe.

In figuur 1 zijn de aantallen per ondersteuningsvorm weergegeven. De aantallen van 2025 zijn hier naast de drie voorgaande jaren gezet. Het gaat hier enkel om casussen die in het betreffende jaar als nieuwe casus zijn opgestart. Daarbij valt het volgende op:

- In het aantal individuele trajecten zien we een stijgende lijn. Dit zien we niet alleen terug in onze data, maar ook de sociaal werkers gaven aan dat zij het afgelopen jaar een toenemende drukte hebben ervaren. Met het schoolmaatschappelijk werk op de basisscholen en Welzijn op Recept hebben we een nieuwe doelgroep bereikt. Naar aanleiding van de stijging van individuele vragen verkennen we welke vragen we collectief op kunnen pakken. Een voorbeeld van een collectieve activiteit waarbij we inspelen op vragen vanuit het basisonderwijs is de Brugklastraining.
- Ook het aantal informatie- en adviesvragen is gestegen. Intern is aandacht besteed aan de registratie van deze ondersteuningsvorm.

Figuur 1: Aantal nieuw opgestarte casussen in 2025.

Figuur 1 toont uitsluitend de in 2025 opgestarte casussen. Het aantal behandelde casussen in 2025 is hoger. Tabel 1 geeft het totaal aantal casussen weer dat in 2025 in behandeling was.

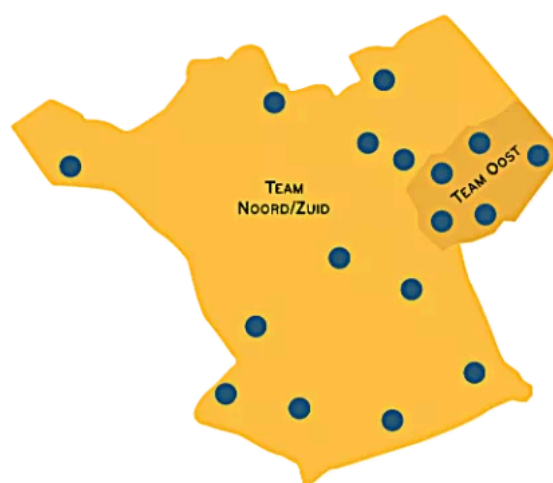
Bij individuele casussen hebben we inzicht in het aantal ondersteuningsvragen per team. Tabel 1 geeft het aantal ondersteuningsvragen van team Oost (Steenwijk) en team Noord-Zuid (buitengebied) weer. De adressen buiten de gemeente Steenwijk betreffen voornamelijk schoolmaatschappelijk werk casussen. De onbekende adressen zijn met name afkomstig van de informatie- en adviesvragen.

Tabel 1: Aantal behandelde casussen per gebied.

	Individuele trajecten	Leun en steun	Informatie en advies
Team Oost (Steenwijk)	354	33	627
Team Noord-Zuid (buitengebied)	235	47	305
Buiten de gemeente	21	2	5
Gemeentebreed of onbekend	55	3	77
Totaal aantal behandelde casussen	665	85	1014

Daarbij valt het volgende op:

- Het aantal individuele ondersteuningsvragen van team Oost (Steenwijk) ligt hoger dan het aantal van team Noord-Zuid (buitengebied).
- Onze teams werken zoveel mogelijk gebiedsgericht. Bij een ongelijkmatige toestroom van ondersteuningsvragen kunnen de teams onderling casussen van elkaar overnemen.

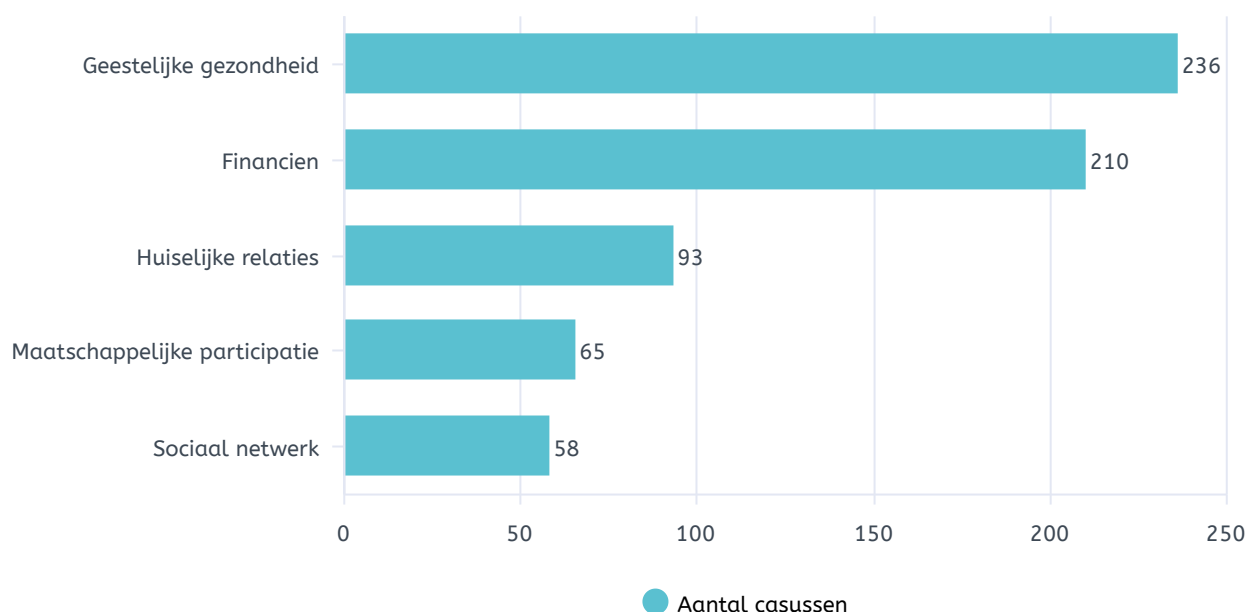

1.2 De Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM)

Met behulp van de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) brengen wij de hulpvraag en de mate van zelfredzaamheid van inwoners in kaart op verschillende leefgebieden. Figuur 2 geeft een overzicht van de vijf hoofddomeinen waarop de individuele trajecten in 2025 gericht waren.

- Het merendeel van de individuele trajecten had betrekking op het domein geestelijke gezondheid of financiën.
- Vergeleken met 2024 is het aantal individuele trajecten dat betrekking had op de domeinen geestelijke gezondheid, financiën en huiselijke relaties nagenoeg gelijk gebleven.
- Een wijziging ten opzichte van vorig jaar is dat het domein maatschappelijke participatie is opgenomen in het overzicht, terwijl het domein huisvesting er niet langer in staat. Het aantal hulpvragen rondom maatschappelijke participatie is dan ook toegenomen, terwijl het aantal hulpvragen rondom huisvesting is afgenomen.
- Met name binnen het schoolmaatschappelijk werk komen veel ondersteuningsvragen op het gebied van geestelijke gezondheid voor. Van de schoolmaatschappelijk werk casussen had 88,3% betrekking op het ZRM-domein geestelijke gezondheid.

Figuur 2: De vijf meest voorkomende ZRM-domeinen binnen individuele trajecten.

De hoofddomeinen zijn de domeinen binnen de ZRM waarop de ondersteuningsvraag van de inwoner en onze dienstverlening betrekking hebben. Per inwoner kunnen meerdere (hoofd)domeinen worden ingevuld.

Door middel van een start- en eindmeting maken wij de mate van groei of stabilisatie in zelfredzaamheid inzichtelijk. Groei is daarbij niet in alle gevallen het doel van een traject; in sommige situaties is stabilisatie een passend en waardevol resultaat. In samenspraak met de inwoner wordt een concrete doelstelling geformuleerd ten aanzien van de gewenste ontwikkeling binnen een ZRM-domein. Deze doelstelling wordt aangeduid als de doelscore.

In tabel 2 wordt in percentages weergegeven in hoeverre deze doelscores zijn gerealiseerd. Daarnaast zijn de cijfers over 2025 afgezet tegen de resultaten van de drie voorafgaande jaren. Daarbij valt het volgende op:

- In 2025 is de doelrealisatie ten opzichte van 2024 duidelijk toegenomen, van 63,3% naar 73,8%. Deze stijging is opvallend, aangezien sociaal werkers aangeven dat de ondersteuningsvragen van inwoners complexer zijn geworden, wat doorgaans het realiseren van doelen bemoeilijkt. Een mogelijke verklaring voor de hogere doelrealisatie is de interne aandacht die is besteed aan zorgvuldige registratie en het formuleren van realistische doelstellingen.
- De gemiddelde groei bij afsluiting van een individueel traject bedraagt +0,65 punt op de ZRM-schaal (1–5), waarbij 1 staat voor de laagste en 5 voor de hoogste mate van zelfredzaamheid.

Tabel 2: Doelrealisatie van individuele trajecten.

	2022	2023	2024	2025
Doelrealisatie in percentages	61,5%	55,2%	63,3%	73,8%

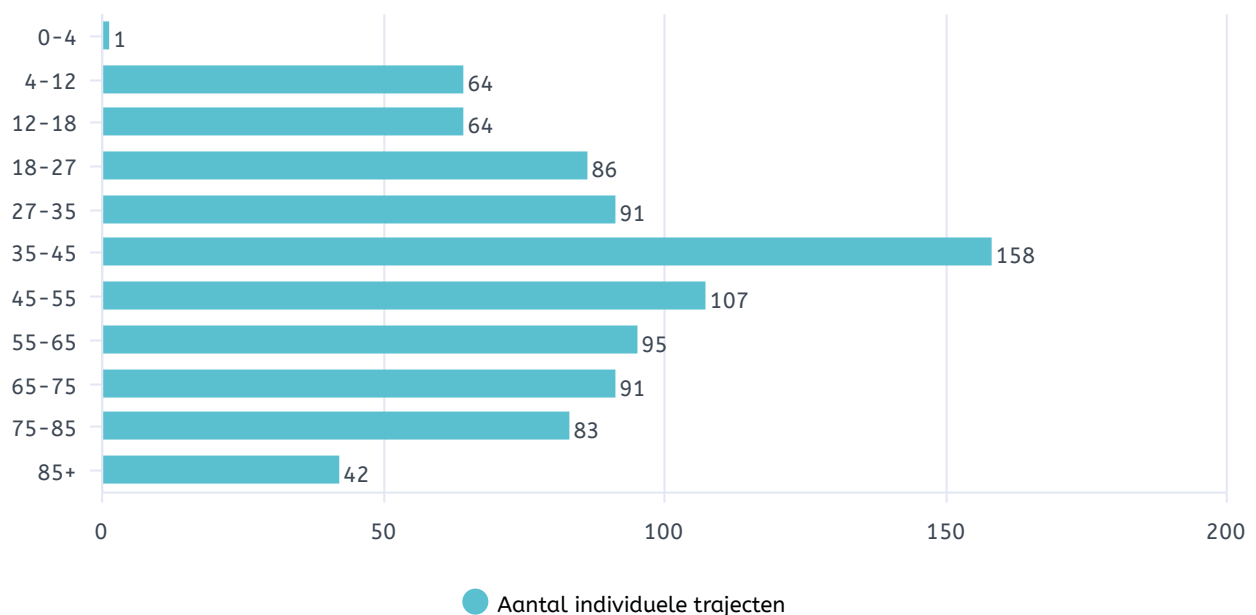
Berekend over de afgesloten casussen met eind- en doelscore.

1.3 Leeftijdsofbouw individuele ondersteuning

Figuur 3 geeft de leeftijdsopbouw van de drie gezamenlijke individuele ondersteuningsvormen weer. Daarbij valt het volgende op:

- Met de individuele ondersteuning worden de meeste inwoners in de leeftijdscategorie 35-45 jaar bereikt. Ook de leeftijdsgroep 45-55 jaar is sterk vertegenwoordigd. Binnen deze doelgroepen zien wij veel ondersteuningsvragen op het gebied van financiën, eenzaamheid, opvoeding en relatieproblematiek, waaronder echtscheiding. Een individueel traject sluit vaak het beste aan bij een dergelijke vraag, aangezien deze meestal complex is en maatwerk vereist.
- Ten opzichte van 2024 zien we vooral verschillen in de aantallen bij de doelgroepen 55-65, 65-75, 75-85 en 85+. In deze leeftijdscategorieën is het aantal individuele ondersteuningsvragen relatief sterk toegenomen.
- Vooral bij de oudste doelgroep, van 85+ jaar, is een duidelijke stijging in het aantal individuele trajecten zichtbaar. In 2024 werden er 26 individuele trajecten geregistreerd, in 2025 waren dit 42 individuele trajecten. Dit is een stijging van ruim 60 procent. Daarom is het wenselijk om de overlap tussen deze vraagstukken te onderzoeken en deze waar mogelijk collectief op te pakken.
- Voor jeugd en ouderen zijn er relatief veel collectieve trajecten beschikbaar. Binnen deze groepen zijn de ondersteuningsvragen vaak minder divers, waardoor het gemakkelijker is om één gezamenlijk traject voor alle deelnemers te organiseren. Deze doelgroepen zijn daardoor minder sterk vertegenwoordigd binnen de individuele trajecten.

Figuur 3: Leeftijdsofbouw binnen de individuele ondersteuning.

1.4 Verwijzingen

In tabel 3 vergelijken we het aantal verwijzingen naar en vanuit Sociaal Werk De Kop in 2025 met het aantal verwijzingen in 2023 en 2024. Wanneer onze dienstverlening niet aansluit bij de vraag van de inwoner, kiezen wij voor een warme overdracht naar een organisatie waarvan de hulp beter aansluit. In tabel 3 valt het volgende op:

- Het aantal verwijzingen vanuit de gemeente is in 2025 stabiel gebleven ten opzichte van 2024. Het aantal verwijzingen bedroeg 58 in 2024 en 59 in 2025. Ook het aantal verwijzingen naar de gemeente bleef vrijwel gelijk, namelijk 23 verwijzingen in 2024 en 22 in 2025.
- Het aantal verwijzingen vanuit de huisartspraktijken is vanaf 2023 behoorlijk gestegen, namelijk van 12 verwijzingen in 2023 naar 129 verwijzingen in 2025. In het laatste kwartaal van 2024 zijn we van start gegaan met het project Welzijn op Recept. Van de 129 verwijzingen vanuit de huisartspraktijken zijn er 75 afkomstig uit dit project, wat neerkomt op 58 procent van het totaal.
- Het totaal aantal verwijzingen naar Sociaal Werk De Kop groeit door de jaren heen, terwijl het aantal verwijzingen vanuit Sociaal Werk De Kop juist afneemt.

Tabel 3: Verwijzingen naar en vanuit Sociaal Werk De Kop.

Samenwerkingspartner	Doorverwijzingen naar Sociaal Werk De Kop			Doorverwijzingen vanuit Sociaal Werk De Kop		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Gemeente - De Toegang	46	41	29	22	16	10
Gemeente - Werk en inkomen	-	2	9	-	-	-
Gemeente - Overig	26	15	21	10	7	12
GGD	5	7	6	-	-	1
Huisarts/POH	12	41	54	9	10	6
Ketenpartner	37	24	8	42	24	7
Onderwijs	39	42	58	-	2	3
Schuldhelpverlening	-	-	-	4	3	0
Veilig Thuis	4	3	0	1	0	0
Vrijwilligersorganisatie of vereniging	-	-	-	-	2	6
Voorzieningenwijzer	-	-	12	-	-	1
Woningcorporatie	-	4	7	-	-	-
Zorginstelling	-	14	14	-	2	4
Overig	17	7	4	19	24	17
Totaal	186	200	222	107	90	67

De verwijzingen naar Sociaal Werk De Kop betreffen opgestarte casussen en de verwijzingen vanuit Sociaal Werk De Kop afgesloten casussen. 'Ketenpartners' zijn organisaties waar wij actief en structureel mee samenwerken en onder 'Overig' vallen organisaties waarmee sprake is geweest van een eenmalige doorverwijzing. Een koppelteken (-) duidt erop dat een waarde niet is geregistreerd.

1.5 Klanttevredenheidsonderzoek

Voor het realiseren van passende hulp op de juiste plek is het belangrijk dat inwoners onafhankelijk kunnen reflecteren op onze ondersteuning. In samenwerking met onderzoeksbureau Triqs hebben wij daarom een onafhankelijk klanttevredenheidsonderzoek (KTO) ontwikkeld. Het KTO is uitgezet onder inwoners die een individueel traject hebben afgerond of waarbij een leun- en steuntraject is beëindigd. Uit het KTO komt een gemiddeld cijfer van 8,8 naar voren (respons: 54 formulieren).

8,8 KTO

Dit is het gemiddelde cijfer uit ons klanttevredenheidsonderzoek met betrekking tot individuele casuïstiek.

1.6 Collectieve ondersteuning

Naast individuele ondersteuning bieden wij ook collectieve trajecten aan. Dit omvat begeleiding en training in groepsverband, evenals het ondersteunen en versterken van inwonersinitiatieven om deze duurzaam te maken. Bij deze collectieve ondersteuning zetten naast onze professionals ook ruim 100 vrijwilligers zich in. Vanuit het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord organiseren we veel collectieve activiteiten, waardoor we een groot aantal inwoners bereiken. Deze aantallen zijn niet verwerkt in de onderstaande overzichten, maar worden afzonderlijk weergegeven in de rapportage van het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord. Deze rapportage is opvraagbaar.

122 collectieven*

in 2024 waren dit er 151

854 bijeenkomsten

in 2024 waren dit er 748

8046 deelnemers

in 2024 waren dit er 7382

104 vrijwilligers

helpen ons bij de uitvoering

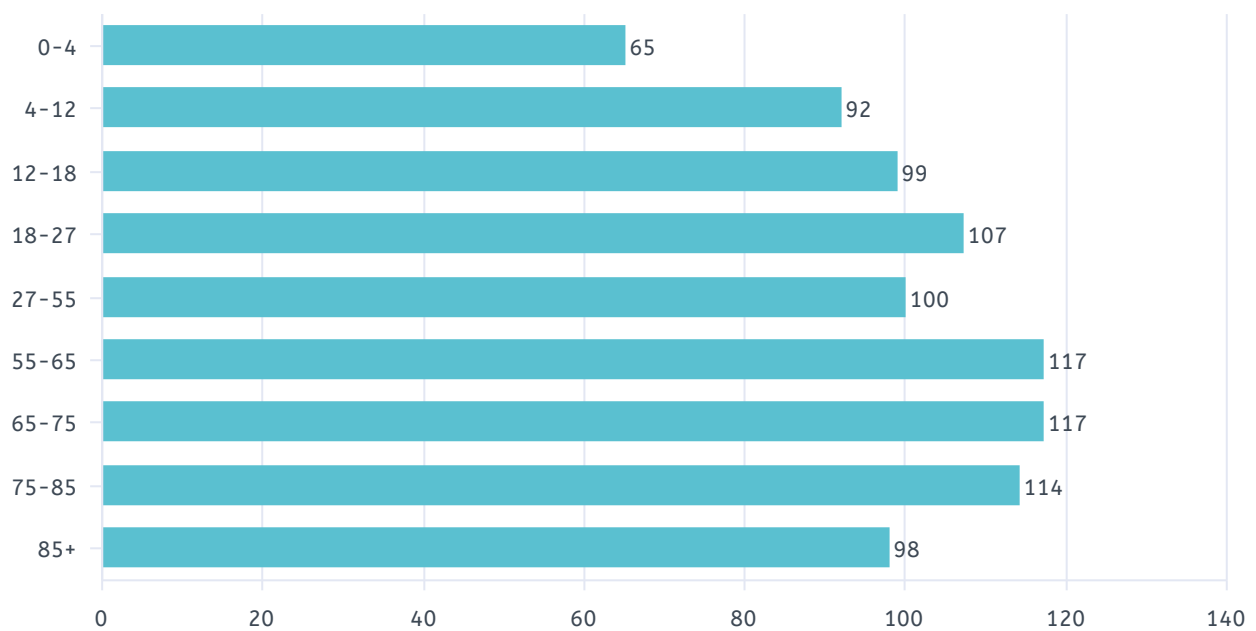

* Het betreft het aantal collectieven met geregistreerde bijeenkomsten. Sinds 2025 is het totaal aantal collectieven te onderscheiden van het aantal collectieven met geregistreerde bijeenkomsten.

Figuur 4 laat de doelgroepen zien die wij bereiken met onze collectieve ondersteuning. Bij een collectief wordt vooraf een leeftijdscategorie vastgesteld. Figuur 4 geeft daarmee een algemene indeling en niet de daadwerkelijke leeftijden van de deelnemers. In de leeftijdsopbouw valt het volgende op:

- Het aanbod van collectieve trajecten voor jeugd en ouderen is relatief groot. De ondersteuningsvragen binnen deze groepen zijn vaak vrij uniform, waardoor één gezamenlijk traject voor alle deelnemers goed mogelijk is.
- Hoewel de leeftijdscategorie van 27 tot 55 jaar de breedste leeftijdsrange beslaat, was het aantal collectieven ongeveer gelijk aan dat van andere leeftijdsgroepen. We bereiken met onze collectieve ondersteuning dus relatief weinig inwoners in deze leeftijdscategorie. Zoals eerder genoemd, zijn de ondersteuningsvragen van deze groep vaak zeer divers. Dit maakt dat we de vragen van deze doelgroep veelal op individueel niveau oppakken. Dit is terug te zien in de leeftijdsopbouw van de individuele ondersteuning (figuur 3).

Figuur 4: Leeftijdsopbouw collectieve ondersteuning.

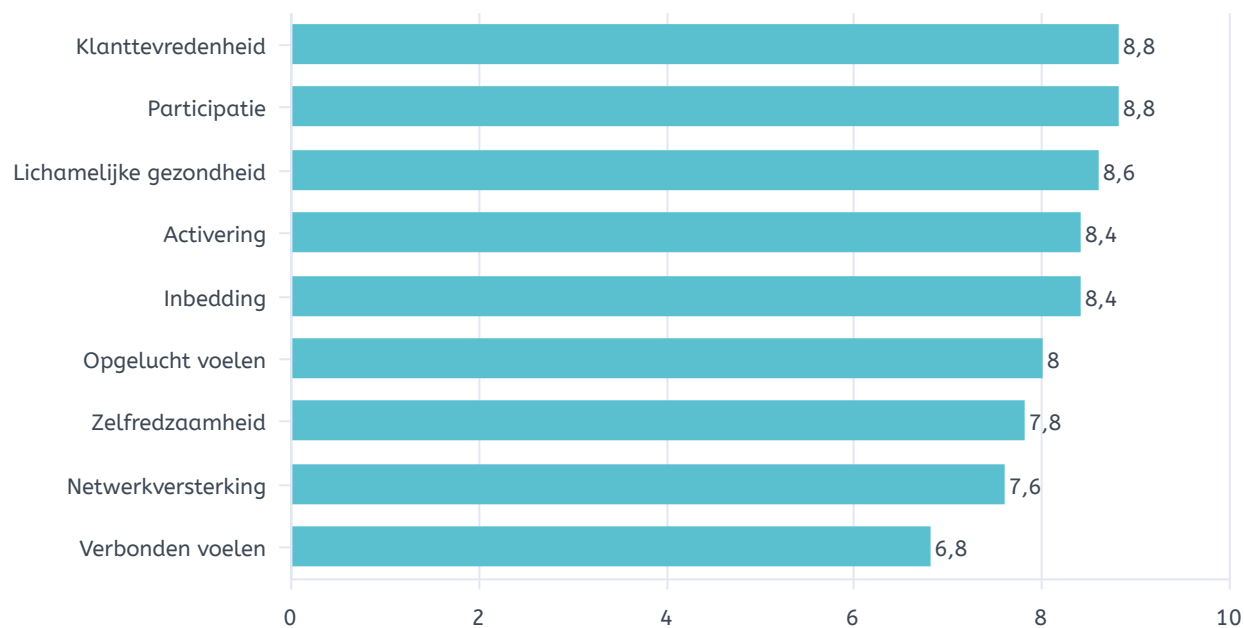
We willen graag meer zicht krijgen op de impact van onze collectieve activiteiten. Daarom streven we ernaar om het afnemen van impactmetingen, bij deelnemers van deze activiteiten, onderdeel uit te laten maken van ons werk. De ervaring leert dat hiervoor concrete implementatiestappen nodig zijn in de praktijk. In 2025 zijn er in totaal 34 vragenlijsten ingevuld. In 2024 waren dit er iets minder, namelijk 30 vragenlijsten. Dit laat zien dat het uitvoeren van impactmetingen bij collectieven nog niet voldoende geïntegreerd is in ons dagelijkse werk.

De ingevulde vragenlijsten hebben betrekking op:

- ZOO-vaardig (16 lijsten)
- Jongeren in beweging (7 lijsten)
- Oudercursus Positief Opvoeden (4 lijsten)
- Werkgroep Omzien naar elkaar (3 lijsten)
- In Eigen Hand (1 lijst)
- Meidenmiddag (1 lijst)
- Wijkvereniging De Gagels (1 lijst)
- Workshop jongerenwerk (1 lijst)

In figuur 5 zijn de gemiddelde scores per thema op basis van de 34 ingevulde vragenlijsten weergegeven.

Figuur 5: Gemiddelde scores per indicator.

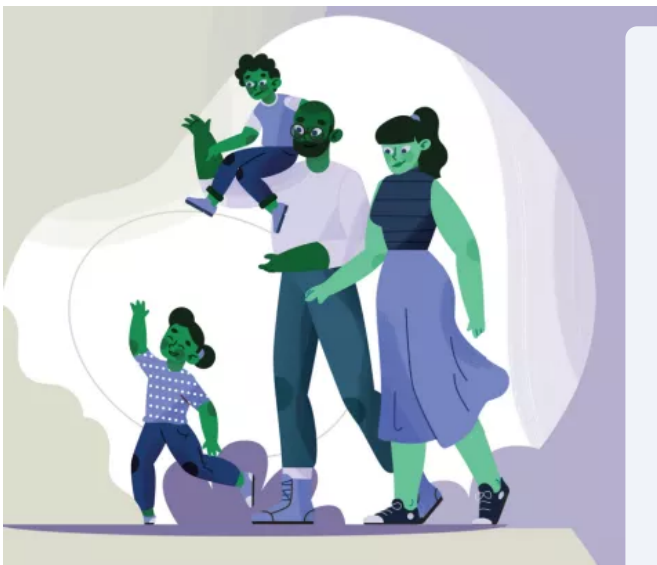
2 Onze bijdrage aan de zes opgaven van het sociaal domein

We werken aan zes opgaven

Gemeente Steenwijkerland werkt binnen het Sociaal Domein aan zes opgaven. Deze zijn hieronder weergegeven:

1. Een goed begin
2. Passende hulp op de juiste plek
3. Iedereen financieel redzaam
4. Gezond leven makkelijker maken
5. Vitaal ouder worden
6. Thuis in de wijk

De zes opgaven vormen de leidraad voor ons jaarplan, de teamformats en de rapportages. In dit onderdeel van de rapportage geven wij per opgave weer op welke manier wij in 2025 een bijdrage hebben geleverd. Ter illustratie lichten wij enkele praktijkvoorbeelden toe, waarbij we ons beperken tot een selectie uit ons totale aanbod. Sinds dit jaar rapporteren wij ook op welke opgave onze individuele ondersteuning betrekking had. Dit wordt per opgave inzichtelijk gemaakt.

2.1 Een goed begin

Wij dragen bij aan een gezonde en veilige opgroei van kinderen, zodat zij hun potentie kunnen ontwikkelen binnen hun gezin, in de buurt, bij de (peuter)opvang en op school. Hiermee werken wij aan een positief pedagogisch klimaat voor kinderen. Ons uitgangspunt is dat ondersteuning zoveel mogelijk geïntegreerd wordt in de normale opgroei- en opvoedsituaties, waarbij wij aansluiten bij de behoeften van het kind en de opvoeders of ouders. Samenwerking tussen sociaal werk en onze ketenpartners is hierbij essentieel. Daarom verbinden wij ons aan het gedachtegoed van Samen voor Ryan.

Een goed begin in aantallen

90

Individuele trajecten

1

Leun- en steun

88

Informatie en advies

Onze bijdrage in 2025

- BAAS
- Beweging van 0
- Brugklastraining
- Impacter (financiering vanuit ZonMw)
- Oudercursus Positief Opvoeden (Triple P)
 - Ondersteunen van individuele gezinnen, groepen en tieners
- Jonge mantelzorgers
- Jongeren in beweging
- Jongerenwerk
 - Gebiedsgerichte activiteit door jongeren voor jongeren (Hang out)
 - Jongerenwerk op het voortgezet onderwijs
 - Straatwerk gericht op overlastmeldingen
- Kamp Zomerpret
- Kennismakingslessen sport
- KIES-groep (kinderen in een scheiding)
- Koffiemoment voor alleenstaande ouders
- Mama Café
- Meidenmiddag
- Overleg GGD en verloskundigen i.h.k.v. Zorgpad
- Pimp Your Power
- Samen voor Ryan, onder andere IPS Steenwijk en Buitengebied
- Samenwerking project Rabobank
- Schoolmaatschappelijk werk op het basisonderwijs
- Schoolmaatschappelijk werk op het voortgezet onderwijs
- Sjors Sportief
- Steunouders
- T(a)alent!
- Tapas voor zorgmama's en zorgpapa's
- Week van het geld
- Werkgroep complexe ouderschap na scheiding
- Zoo-vaardig (weerbaarheids-)trainingen

Activiteiten uitgelicht

Oudertraining - Positief Opvoeden

Begin 2025 is de cursus Positief Opvoeden voor het eerst gegeven. Aan deze cursus namen tien ouders deel, die gezamenlijk werkten aan uiteenlopende opvoedvragen. Tijdens de bijeenkomsten deden de ouders kennis en vaardigheden op gericht op het omgaan met ongewenst gedrag en het stimuleren van positief gedrag bij kinderen. Door middel van praktische opvoedstrategieën kregen zij handvatten aangereikt die direct toepasbaar zijn in de thuissituatie.

Uit de evaluatie is gebleken dat de deelnemers de cursus als waardevol beschouwen. Met name het uitwisselen van ervaringen met andere ouders werd als prettig en leerzaam ervaren. Daarnaast gaven de deelnemers aan dat de aangereikte strategieën duidelijk, herkenbaar en goed toepasbaar zijn in de dagelijkse opvoedpraktijk.

4

doorlopende
matches

3

lopende
matches

1

nieuwe match

2

afgeronde
matches

Schoolmaatschappelijk werk en jongerenwerk – samen sterk voor de jeugd

Uit de praktijk en evaluaties blijkt dat het schoolmaatschappelijk werk een belangrijke meerwaarde heeft voor kinderen en jongeren. Het schoolmaatschappelijk werk heeft een normaliserende werking bij alledaagse vraagstukken en draagt bij aan tijdige signalering van ondersteuningsbehoeften. Het schoolmaatschappelijk werk was al aanwezig op alle middelbare scholen in Steenwijkerland. In 2024 zijn we gestart met een pilot schoolmaatschappelijk werk op een aantal basisscholen. Op basis van positieve praktijkervaringen en evaluaties zijn we in 2025 gestart met het uitbreiden van het schoolmaatschappelijk werk. In de zomer van 2026 hopen we dit op alle basisscholen te hebben uitgerold. De huidige uitbreiding heeft geleid tot een toename van het aantal ondersteuningsvragen, doordat signalen eerder worden opgehaald en vraagstukken die voorheen minder zichtbaar waren vaker in beeld komen.

Leerlingen en ouders, evenals (zorg- en ondersteunings)professionals binnen de scholen, weten het schoolmaatschappelijk werk te vinden voor uiteenlopende vragen. Onder andere op het gebied van opvoedondersteuning, zoals de inzet van de Triple P-methodiek. Naast het schoolmaatschappelijk werk is ook het jongerenwerk actief op de middelbare scholen. Beide functies werken met dezelfde doelgroep, maar vanuit een verschillende invalshoek. Waar het schoolmaatschappelijk werk zich richt op het ondersteunen en verminderen van sociaal-emotionele problematiek, richt het jongerenwerk zich op het versterken van het sociale netwerk en het stimuleren van talentontwikkeling.

De praktijkvoorbeelden laten zien dat het schoolmaatschappelijk werk met name wordt ingezet bij individuele, vaak complexere sociaal-emotionele vraagstukken, waarbij continuïteit en maatwerk in begeleiding centraal staan. Het jongerenwerk richt zich in de praktijk vooral op het creëren van veilige groepssettings, het versterken van sociale verbindingen en het vergroten van participatie en talentontwikkeling. Deze verschillende benaderingen zijn complementair en dragen elk op hun eigen wijze bij aan het welzijn en de ontwikkeling van jongeren.

Praktijkvoorbeeld - Schoolmaatschappelijk Werk

Een leerling uit groep 8 (Lisa) werd aangemeld bij het schoolmaatschappelijk werk (SMW) vanwege zorgen rondom haar sociale weerbaarheid. In de klas had zij moeite om zich staande te houden binnen de groepsdynamiek. Ze was gevoelig voor de invloed van anderen en liet regelmatig meeloopedrag zien, wat ervoor zorgde dat zij zichzelf niet altijd durfde te laten zien. De leerling gaf zelf aan dat ze hier last van had en sprak de wens uit om aan haar zelfvertrouwen te werken en sterker in haar schoenen te staan.

Tijdens het begeleidingstraject werd samen met de leerling gewerkt aan het vergroten van haar zelfvertrouwen en het versterken van haar sociale vaardigheden. Gaandeweg leerde zij beter haar eigen grenzen aan te geven en zich bewuster te verhouden tot haar klasgenoten. Ze kreeg meer vertrouwen in zichzelf en durfde steeds vaker voor haar eigen mening en behoeften op te komen. Hierdoor nam haar gevoel van eigenwaarde toe en voelde zij zich zekerder in sociale situaties.

Halverwege het traject vond de overgang van het primair onderwijs (PO) naar het voortgezet onderwijs (VO) plaats, een moment dat voor veel leerlingen spannend is. Dankzij de laagdrempelige betrokkenheid van het schoolmaatschappelijk werk in het PO en de mogelijkheid om de begeleiding door te zetten in het VO, kon de ondersteuning naadloos worden voortgezet. Deze continuïteit in begeleiding zorgde voor een soepele overgang en een 'zachtere landing' binnen de nieuwe schoolomgeving, en laat zien hoe schoolmaatschappelijk werk bijdraagt aan preventie en tijdige ondersteuning.

Praktijkvoorbeeld - Jongerenwerk

In het afgelopen jaar heeft een jongerenwerker gewerkt aan het opbouwen van een meidengroep. Het doel was om een veilige plek te creëren waar de meiden zich gezien en gehoord voelen en waar ze zichzelf kunnen zijn. De meidengroep bestaat uit een aantal jonge meiden die wekelijks samenkomen, wat heeft geleid tot een hechte groep die zich verbonden voelt met elkaar.

De jongerenwerker heeft gefocust op het combineren van face-to-face contact met online jongerenwerk. Door actief gebruik te maken van sociale media kon de jongerenwerker snel en makkelijk in contact komen met de meiden buiten de reguliere bijeenkomsten. Dit maakt het mogelijk om sneller in te spelen op de behoeften en interesses van de jongeren.

Daarnaast gebruikt de jongerenwerker de informatie die ze via sociale media verzamelt in de gesprekken die ze met de jongeren voert. Wanneer ze iets opvallends of grappigs oppikt uit hun online posts, kan ze dit terugbrengen in de gesprekken. De gesprekken worden hierdoor dieper en persoonlijker, aangezien de jongeren het gevoel hebben dat ze echt gezien en gehoord worden.

Een concreet voorbeeld van de impact van deze aanpak was een bericht dat de jongerenwerker ontving van een van de meiden na een meidenmiddag. Het meisje stuurde een dankbericht waarin ze haar waardering uitdrukte voor de bijeenkomsten en de veilige omgeving die was gecreëerd. Daarnaast bracht één van de moeders van de meiden een baklava (een gebakje) naar de jongerenwerker als teken van dankbaarheid voor haar inzet.

De meidengroep is in de afgelopen maanden uitgegroeid tot een vaste, wekelijkse bijeenkomst waar de meiden zich kunnen uiten en elkaar ondersteunen. De focus op online jongerenwerk heeft het contact met de meiden vergemakkelijkt en heeft bijgedragen aan het versterken van de onderlinge relaties. De dankbaarheid die is uitgesproken door zowel de meiden als de ouders, toont de waarde van haar werk en de impact die het heeft op de jongeren in de buurt.

Steunouder - draagt bij aan de pedagogische basis

Steunouders zijn vrijwilligers die een of twee dagdelen per week een kind opvangen en daarmee ouders tijdelijk ontlasten. We verzorgen de coördinatie van dit project en brengen vraagouders en steunouders met elkaar in contact. Daarnaast begeleiden we de matches en brengen we het project onder de aandacht bij netwerkpartners.

Een belangrijke meerwaarde van het project is dat we veel gezinnen in beeld hebben. Hierdoor kunnen ondersteuningsvragen binnen gezinnen vroegtijdig worden signaleerd en, waar nodig, worden doorgeleid naar collega's of netwerkpartners. Dit draagt bij aan preventieve ondersteuning en tijdige inzet van passende hulp.

Maatschappelijke impact

- *Vermindering van overbelasting en stress bij ouders, vooral in kwetsbare situaties*
- *Versterking van gezinnen en voorkomen van (opvoed)problemen*
- *Bevordering van sociale cohesie binnen de gemeenschap*
- *Stimuleren en faciliteren van steunnetwerken*
- *Stimuleren van vrijwilligerswerk*

Praktijkvoorbeeld - Steunouder

Er werd een gezin aangemeld met twee ouders en twee kinderen, waarvan één kind een diagnose heeft en intensieve begeleiding nodig heeft. De ouders ervoeren een hoge zorgbelasting met weinig momenten van ontspanning. Het sociale netwerk van het gezin was beperkt, waardoor het delen van de zorglast met familie of vrienden nauwelijks mogelijk was.

Voor dit gezin is een steunouder ingezet. De contacten werden flexibel afgestemd en startten met een maandelijkse afspraak. Er was direct een goede klik. Ook bij de steunouder liet het kind probleemgedrag zien, maar door haar achtergrond in de zorg kon zij hier op een rustige en passende manier mee omgaan. Het kind ervoer dat de relatie bleef bestaan ondanks het gedrag, wat als een belangrijk kantelpunt werd gezien. Hierna zijn de contactmomenten uitgebreid.

Tijdens de halfjaarlijkse evaluatie gaf de moeder aan dat de huiselijke en persoonlijke setting bij de steunouder meer veiligheid biedt dan reguliere opvang en bijdraagt aan een positieve gedragsontwikkeling. Zij gaf aan voor het eerst echt te kunnen ontspannen wanneer haar kind bij de steunouder is, wat haar draagkracht vergroot. Daarnaast kon zij haar werk weer volledig hervatten, terwijl zij eerder gedeeltelijk in de ziektewet zat.

2.2 Passende hulp op de juiste plek

Door Positieve Gezondheid als uitgangspunt te nemen in ons handelen, leveren wij een bijdrage aan de transformatie van het sociaal domein in de gemeente Steenwijkerland. Deze transformatie betekent voor inwoners dat er meer nadruk ligt op vroegsignalering en tijdige ondersteuning, met aandacht voor het versterken van de eigen kracht en het benutten van het persoonlijke netwerk. Wij werken vanuit de overtuiging dat inwoners het beste worden ondersteund door hen op een normaliserende en positieve manier te benaderen. In samenwerking met De Toegang en de Gebiedsteams zoeken wij naar de meest passende oplossing voor de inwoner, waarbij wordt ingezet op een evenwichtige mix van lichte en zwaardere ondersteuning, formele en informele hulp, en individuele en collectieve vormen van ondersteuning. Het uitgangspunt hierbij is dat de ondersteuning zo licht en gewoon mogelijk wordt ingezet en intensief wanneer de situatie daarom vraagt.

Passende hulp op de juiste plek in aantallen

169

Individuele trajecten

25

Leun en steun

257

Informatie en advies

Onze bijdrage in 2025

- Buurtbemiddeling
- Dag van de Mantelzorg
- Deelname gebiedsteams
- De Toegang: netwerkbijeenkomsten met jeugdconsulenten, WMO, participatie, inburgering
- Doorontwikkeling onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO)
- Inlooppreekuren op verschillende locaties
- Keukentafelgesprekken met Wmo-consulenten
- Kernteams huisartspraktijken
- Lotgenotengroepen (o.a. Open over kanker, Long Covid café, Hersenletsel Trefpunt)
- Overleg GGD en verloskundigen (Zorgpad)
- Samenwerking gemeente t.a.v. de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Samenwerking Noordwestgroep
- Spreekuren basisonderwijs
- Vrouwen Steungroepen
- Welzijn op Recept
- Wijkwerkplaats
- Zorg & Boodschappen

Activiteiten uitgelicht

Samenwerken in 17 gebiedsteams

Samen met woningcorporaties en de gemeente ontwikkelen wij een gezamenlijke visie op het gebiedsgerichte werken. Dit proces is nog in uitvoering en vertoont duidelijke parallellen met de recent vastgestelde visie op Wonen, Welzijn en Zorg. Om in deze ontwikkelfase richting en focus aan te brengen in ons werk, stemmen wij onze inzet af op de specifieke behoeften van de verschillende gebieden. Dit betekent dat wij in sommige gebieden intensiever aanwezig zijn dan in andere, zodat onze middelen en activiteiten optimaal aansluiten bij de lokale situatie en prioriteiten.

Vakmanschap – huiselijk geweld en kindermishandeling

In de eerste helft van 2025 was er een duidelijke stijging te zien in het aantal consultatiegesprekken bij de aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling binnen Sociaal Werk De Kop. De aandachtsfunctionarissen bieden ondersteuning aan collega's, vooral wanneer het gaat om complexe casuïstiek. De stijging in het aantal opgestarte meldcodes is opmerkelijk: in de eerste zes maanden van 2025 zijn er namelijk al meer meldcodes opgestart dan in het gehele jaar 2024. Dit geeft aan dat de organisatie steeds effectiever reageert op de meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling, en de aanpak steeds beter verankerd is binnen de werkprocessen.

Deze toename in meldingen en consultaties is mede te danken aan de trainingen die de aandachtsfunctionarissen in de afgelopen tijd hebben gegeven aan medewerkers. Door deze trainingen is de kennis en het inzicht van medewerkers in het omgaan met huiselijk geweld en kindermishandeling vergroot. Medewerkers kunnen nu sneller signalen van onveiligheid herkennen en adequater reageren. Dit heeft bijgedragen aan een snellere identificatie van risicosituaties en meer gerichte interventies.

In 2026 zal de focus liggen op het verder versterken van de samenwerking met Veilig Thuis. Dit is een belangrijke stap om de deskundigheid binnen de organisatie verder te bevorderen en de samenwerking tussen professionals te verbeteren. Daarnaast zal er in 2026 extra aandacht worden besteed aan het ontwikkelen van gespreksvaardigheden. Het doel is om ook de vrijwilligers van de organisatie te trainen in het herkennen van onveiligheid, zodat zij samen met de professionals een breder netwerk van veiligheid kunnen opbouwen.

Internationale vrouwengroep - ontmoeting en ondersteuning

Sinds mei 2025 zijn de internationale vrouwengroepen actief. In de afgelopen zeven maanden zijn de groepen uitgegroeid tot een vertrouwde plek waar vrouwen elkaar ontmoeten, ervaringen delen en elkaar ondersteunen. Er is duidelijke vooruitgang zichtbaar, zowel in persoonlijke ontwikkeling als in maatschappelijke betrokkenheid.

De groepen worden georganiseerd in samenwerking met de gemeente (Inburgering). Samen werken we aan de inhoud en aan praktische ondersteuning. Daarnaast wordt gewerkt aan een cursus voor sleutelfiguren en ervaringsdeskundigen, zodat zij hun rol als coördinator en aanspreekpunt verder kunnen versterken. In elke groep zijn twee coördinatoren actief (in totaal zes), waarvan vijf met een migratieachtergrond en één met een Nederlandse achtergrond. Deze combinatie zorgt voor herkenning, vertrouwen en een goede aansluiting bij de deelnemers.

Binnen de groepen is veel onderlinge betrokkenheid. Vrouwen voelen zich veilig, gehoord en gesteund. Ze moedigen elkaar aan om stappen te zetten op het gebied van taal, participatie en zelfvertrouwen. Ook buiten de bijeenkomsten zijn zij actief. Ze helpen elkaar bij praktische vragen, doen mee aan dorps- en culturele activiteiten en werken samen met lokale organisaties. Bijvoorbeeld rondom het thema mantelzorg en de Internationale Vrouwendag. Zo dragen zij bij aan meer verbinding en begrip tussen verschillende culturen.

Deelnemers geven daarnaast aan dat hun taalvaardigheid is verbeterd, dat hun sociale netwerk is gegroeid en dat ze zich zekerder en veiliger voelen. Ook is er meer aandacht ontstaan voor gezondheid, voeding en beweging. Voor het sociaal werk bieden de groepen een laagdrempelige manier om in contact te zijn met vrouwen die anders minder snel in beeld komen, waardoor ondersteuning eerder en preventief kan worden ingezet.

Op dit moment doen 25 vrouwen mee, verdeeld over drie groepen. Een vierde groep is in voorbereiding en start naar verwachting in maart 2026. De deelnemers hebben diverse achtergronden: ongeveer de helft heeft een Arabisch-islamitische achtergrond (o.a. Irak, Syrië, Turkije en Marokko). Daarnaast zijn Koerdische en Eritrese achtergronden vertegenwoordigd. Ongeveer 20% van de deelnemers heeft een Nederlandse achtergrond, wat zorgt voor waardevolle ontmoeting en uitwisseling.

Buurtbemiddeling

Een goede relatie met burenen is belangrijk. Mensen die naast elkaar wonen, hebben bijna dagelijks met elkaar te maken. Juist doordat burenen dicht bij elkaar leven, kunnen er irritaties ontstaan. Bijvoorbeeld over een parkeerplek, geluidsoverlast of het onderhoud van de tuin en stoep. In eerste instantie blijven dit vaak kleine ergernissen tussen directe burenen, maar soms raken ook andere omwonenden hierbij betrokken. Wanneer deze irritaties zich opstapelen en niet worden uitgesproken, kan een conflict ontstaan dat voor de betrokkenen moeilijk of zelfs onoplosbaar lijkt. Burenen weten dan niet meer hoe ze het gesprek moeten aangaan of zijn de bereidheid daartoe kwijtgeraakt.

Sociaal Werk De Kop biedt buurtbemiddeling aan om burenruzies te helpen oplossen. Buurtbemiddeling biedt ondersteuning door burenen weer met elkaar in gesprek te brengen en hen te helpen samen tot afspraken en oplossingen te komen. Getrainde vrijwilligers luisteren naar beide partijen, blijven neutraal en ondersteunen bewoners om zelf tot afspraken en oplossingen te komen. De onderstaande casus beschrijft een burenenconflict waarbij buurtbemiddeling is ingezet om de communicatie te herstellen en escalatie te voorkomen.

Praktijkvoorbeeld – Burenconflict

Buren A: naast buren A zijn recentelijk nieuwe buren komen wonen (buren B). De buren B hebben als nieuwkomers in de straat nooit fatsoenlijk kennisgemaakt. Het eerste contact was toen de nieuwe buren B kwamen klagen over de heg. Hierna hebben de buren B zonder overleg de heg op de erfgrens met buren A aanzienlijk teruggesnoeid. Buren A ervaren hierdoor een aantasting van hun privacy. Daarnaast parkeren de buren B hun auto altijd zodanig dat die het uitzicht blokkeert wanneer buren A hun oprit willen afrijden.

Buren B: in de beginfase van hun verhuizing waren buren B te druk om actief bij buren A langs te gaan. Er is wel enkele keren aangebeld bij buren A, maar er werd niet opengedaan, terwijl er duidelijk iemand aanwezig was. Dit werd door hen ervaren als een afwijzing. De heg was destijds verwaarloosd, wat aanleiding was voor een gesprek met buren A. Er is door buren A beloofd dat hier iets aan gedaan zou worden, maar tot op heden zijn hier nog geen concrete acties op gevolgd.

Toen de dochter van de buren A vorige week haar tong naar hen uitstak, een lelijk handgebaar maakte en hen uitschold, hebben buren B aangebeld bij buren A en beklag gedaan bij de oppas die aanwezig was. Buren A zijn vrijwel nooit thuis en zijn vaak weg wegens hun werk. Dit incident was de druppel en deed de emmer overlopen.

Bemiddelingsgesprek: tijdens het bemiddelingsgesprek brengen beide buren hun grieven weliswaar geïrriteerd, maar op fatsoenlijke manier tot uiting. Buren A hebben vooral verwijten en eisen in de richting van buren B, terwijl buren B voornamelijk excuses verwachtten voor het gedrag van de puberdochter van buren A. Buren B geven aan dat zij een goede verstandhouding met buren A belangrijk vinden en tonen begrip voor het parkeerprobleem. Zij beloven hier in de toekomst rekening mee te houden. Buren A erkennen dat hun puberdochter zich niet altijd correct gedraagt, en dat een terechtwijzing op zijn plaats is. Een constructief moment ontstond toen buren B het voorstel deden om gezamenlijk te werken aan de verbetering van de erfafscheiding. Hoewel er enkele meningsverschillen ontstaan over de mogelijke oplossingen, spraken beide partijen uiteindelijk af om samen een tuincentrum te bezoeken en de opties te bekijken.

Conclusie: hoewel het conflict is ontstaan door een combinatie van verwaarloosde erfafscheiding, communicatieproblemen en grensoverschrijdend gedrag, is tijdens het bemiddelingsgesprek een begin van toenadering bereikt. Beide partijen tonen bereidheid tot samenwerking en wederzijds begrip.

2.3 Iedereen financieel redzaam

Bij Sociaal Werk De Kop zien wij armoede niet alleen als een financieel tekort, maar ook als een sociaal, emotioneel en cultureel tekort. Deze brede kijk op armoede bepaalt hoe wij onze ondersteuning vormgeven. We richten ons niet alleen op financiële zelfredzaamheid, maar ook op het versterken van kansen en mogelijkheden, zodat inwoners deze daadwerkelijk kunnen benutten. Het onderzoek 'Uit de duivelskring van armoede' (2020) biedt vijf handvatten voor het aanpakken van armoede en het verminderen van de gevolgen ervan. Deze handvatten zijn gebaseerd op vijf vormen van kapitaal waaraan sociaal werkers kunnen werken: economisch, sociaal, cultureel, pedagogisch en mentaal kapitaal. Dit brede en meervoudige perspectief onderstreept het belang van integrale samenwerking op het thema financiën en armoede.

Iedereen financieel redzaam in aantallen

129

Individuele trajecten

6

Leun en steun

246

Informatie en advies

Onze bijdrage in 2025

- Activiteiten bewustwording financiën onder jeugd
 - Bespreking thema's sexting & geldezel
 - Project Jongeren Hulp op financiën
- Budgetcursus
- Buurtbemiddeling
- Geldloket
- Geldspel op het voortgezet onderwijs
- GeWOON besparen
- In Eigen Hand
- Individuele ondersteuning buurtmaatschappelijk werk
- Kamp Zomerpret
- Maandelijks bezoek aan de Voedselbank
- Ondersteuning (sport/buurt) verenigingen
- Ondersteuning Formulierenbrigade
- Rechtswinkel
- Samenwerking Schuldhulpverlening en Werk & Inkomen
- Spreekuur Zorgverzekering
- VoorzieningenWijzer
- Vroegsignalering schulden
- Week van het geld
- Workshops Geldzaken

Activiteiten uitgelicht

Samenwerking Voedselbank

In 2025 is Sociaal Werk De Kop eenmaal per maand aanwezig geweest bij de Voedselbank. Tijdens deze momenten ondersteunden medewerkers bij het uitdelen van de voedselpakketten en maakten zij op een laagdrempelige manier contact met inwoners. Het doel van deze aanwezigheid was het opbouwen van vertrouwen, het bieden van een luisterend oor en het signaleren van eventuele financiële of sociale hulpvragen.

Op basis van deze contacten en signalen is gebleken dat een deel van de inwoners al langere tijd gebruikmaakt van de voedselbank. Dit duidt mogelijk op structurele financiële problematiek, waarbij aanvullende en meer intensieve ondersteuning gewenst kan zijn. Naar aanleiding hiervan wordt in het komende jaar sterker ingezet op gerichte doorverwijzing naar het Geldloket, zodat inwoners passende ondersteuning kunnen ontvangen op het gebied van financiën en welzijn.

Daarnaast hebben de ervaringen in 2025 geleid tot een doorontwikkeling van de samenwerking met de Voedselbank. Waar de inzet in 2025 vooral bestond uit aanwezigheid en laagdrempelig contact, wordt in het komende jaar gekozen voor een thematische aanpak. Elke maand staat een specifiek onderwerp centraal, zoals het toevoegen van informatiemateriaal van het Geldloket aan de voedselpakketten of het onder de aandacht brengen van regelingen zoals de witgoedwissel. Deze aanpak zorgt voor meer gerichte en relevante informatievoorziening voor de doelgroep.

Tot slot is het voornemen dat het Geldloket periodiek een inloopspreekuur organiseert bij de Voedselbank. Tijdens deze spreekuren kunnen inwoners terecht met vragen over onder andere toeslagen en andere belangrijke regelingen. Hiermee wordt voortgebouwd op de ervaringen uit 2025 en wordt de ondersteuning verder verdiept.

Snel geld verdienen? Sterk met stacks! – preventie en werken aan kansen onder de jeugd

In samenwerking met diverse lokale partners – waaronder Rabobank Meppel-Staphorst-Steenwijkerland, politie Steenwijkerland, RSG Tromp Meesters, CultuurKlik, Rabo Theater De Meenthe, de gemeente Steenwijkerland en Het Geldloket – heeft Sociaal Werk De Kop het project ‘Snel geld verdienen? Sterk met stacks!’ georganiseerd in 2025. Het doel was jongeren bewust te maken van financiële uitdagingen en risico’s, zoals online gokken, kopen op afbetaling en het gevaar om als ‘geldezel’ te worden ingezet.

Tijdens het project namen zo’n 340 tweedejaars leerlingen deel aan interactieve programma’s, waaronder de voorstelling *Cashflow* en de F-game, die zijn ontwikkeld om op een aansprekende manier te laten zien hoe makkelijk geldproblemen kunnen ontstaan en welke risico’s eraan verbonden zijn. Door deze aanpak gingen jongeren actief in gesprek met sociaal werkers en politie over hun eigen gedrag en de gevolgen van financiële keuzes.

Het project laat zien dat samenwerking tussen scholen, banken, gemeente, cultuur- en jongerenwerk effectief is om financiële zelfredzaamheid onder jongeren te vergroten. Het interactieve karakter en de betrokkenheid van verschillende partners maken dat jongeren de informatie serieus nemen en dat gesprekken over geld thuis en op school makkelijker worden gevoerd. Sociaal Werk De Kop draagt zo bij aan het vroegtijdig voorkomen van financiële problemen en het versterken van financiële vaardigheden bij jongeren in Steenwijkerland.

Voorzieningenwijzer

Binnen Sociaal Werk De Kop voeren wij de Voorzieningenwijzer uit voor inwoners van Steenwijkerland met een team van vijf speciaal getrainde professionals. Met dit instrument ondersteunen wij inwoners bij het verkrijgen van inzicht in hun financiële situatie en het benutten van passende regelingen en voorzieningen. Dit levert aantoonbaar en vaak aanzienlijke besparingen op voor huishoudens. Tegelijkertijd is de Voorzieningenwijzer voor ons meer dan een financieel instrument: het biedt een laagdrempelig en waardevol contactmoment met inwoners. In de gesprekken is er ruimte voor bredere aandacht voor andere leefgebieden, zoals wonen, gezondheid en participatie. Daarmee vervult de inzet van de Voorzieningenwijzer niet alleen een praktische en preventieve functie, maar ook een belangrijke signalerende en, waar nodig, verwijzende rol binnen het sociaal domein.

VoorzieningenWijzer in 2025

51 casussen

aangemeld via de Voorzieningenwijzer

20 casussen

doorverwezen naar ons via de Voorzieningenwijzer

2.4 Gezond leven makkelijker maken

Positieve Gezondheid is de basis voor ons handelen. Hiermee dragen we bij aan gezond leven makkelijk maken. Daarbij zien we gezondheid niet alleen als afwezigheid van ziekte. Volgens Positieve Gezondheid zijn er zes pijlers die invloed hebben op hoe goed we omgaan met de lichamelijke, emotionele en sociale uitdagingen in het alledaagse leven. We passen het gedachtegoed toe in onze ondersteuning van inwoners en dragen daarbij samen met netwerkpartners het gedachtegoed uit. We zien daarbij Positieve Gezondheid als een middel om de gemeenschappelijke taal tussen de informele én formele zorg te bevorderen. In het regioplan van de IZA-regio IJssel-Vecht leveren we daarom een bijdrage aan de werkgroep die gedeelde taal stimuleert tussen formele en informele zorg. Naast Positieve Gezondheid dragen we ook vanuit het Sport- en Beweegakkoord bij aan gezond leven makkelijk maken. In deze paragraaf staan we daarom stil bij onze inzet vanuit Positieve Gezondheid als bij onze inzet vanuit het Sport- en Beweegakkoord.

Gezond leven makkelijker maken in aantallen

53

Individuele trajecten

1

Leun en steun

33

Informatie en advies

Onze bijdrage aan Positieve Gezondheid in 2025

- Assertiviteitstrainingen volwassenen
- Brugklastraining
- Fittesten
- Grip & Glans
- Huisbezoeken 75+
- Individuele ondersteuning buurtmaatschappelijk werk
- Jongeren in beweging
- KIES-groep (kinderen in een scheiding)
- Lotgenotengroepen
- Mantelzorg ondersteuning, waaronder het organiseren van de Dag van de mantelzorg
- Ondersteuning geestelijke gezondheid vanuit buurtmaatschappelijk werk
- Samenwerking POH/GGZ
- Voel Je Goed (met burens eten en bewegen)
- Wandelgroepen
- Weerbaarheidstraining Zoo-vaardig
- Welzijn op Recept

Activiteiten uitgelicht

Welzijn op Recept - een alternatief voor psychosociale klachten

Aan het einde van 2024 is Sociaal Werk De Kop gestart met een pilot van het project Welzijn op Recept. Welzijn op Recept is een project dat inwoners ondersteunt met psychosociale vragen waarvoor geen medische of psychologische behandeling nodig is. In dit project werkt een welzijnscoach samen met huisartsen om inwoners laagdrempelig te helpen en de oorzaken van klachten zoals piekeren, slecht slapen of vermoeidheid aan te pakken. Zo wordt de samenwerking tussen eerstelijnszorg en welzijnswerk versterkt en krijgen huisartsen een extra mogelijkheid om door te verwijzen.

Een evaluatie halverwege 2025 liet zien dat de verwijsmogelijkheden zijn verruimd en huisartsen een nieuwe collega voor consultatie hebben met kennis op sociaal-emotioneel gebied. Daarnaast bereikt Sociaal Werk De Kop via Welzijn op Recept een nieuwe doelgroep die anders mogelijk een beroep zou doen op de zorg. De samenwerking tussen huisartsen en het welzijnswerk is versterkt en er is veel interesse in de interventie.

Naar aanleiding van deze evaluatie is het project in de tweede helft van 2025 uitgebreid van vier naar zes huisartspraktijken. Daarnaast is er onderzocht hoe het reguliere aanbod van Sociaal Werk De Kop beter kan aansluiten op vragen vanuit Welzijn op Recept, bijvoorbeeld op het gebied van rouw, verlies en eenzaamheid. Door het veelvuldig voorkomen van rouw- en verliesproblematiek bij deelnemers wordt er gedacht aan een collectief traject. Zo kunnen meerdere inwoners tegelijkertijd ondersteuning en begeleiding ontvangen.

Welzijn op Recept laat zien hoe vroegtijdige, laagdrempelige ondersteuning via samenwerking tussen huisartsen en sociaal werk inwoners kan helpen bij psychosociale problematiek en hoe structurele verbindingen tussen zorg en welzijn bijdragen aan een betere aansluiting op de leefwereld van inwoners. De onderstaande casus is een concreet voorbeeld van de werking van het project.

Praktijkvoorbeeld - Welzijn op Recept

Een mevrouw (83 jaar) werd aangemeld voor Welzijn op Recept vanwege gevoelens van eenzaamheid en sociaal isolement. Sinds het overlijden van haar man twee jaar geleden trekt ze zich steeds meer terug. Haar dochter komt drie keer per week op bezoek en ze neemt deel aan activiteiten zoals wandelen, Vrouwen van Nu en gym. Desondanks voelt ze zich eenzaam.

Bij het eerste huisbezoek bleek mevrouw terughoudend en ervaarde ze het bezoek van de welzijnscoach als een extra belasting. Tijdens het tweede bezoek is uitgebreid gesproken over haar dagelijkse bezigheden en haar welzijn. Na dit gesprek hebben ze samen een wandeling gemaakt naar een buurthuis in de wijk om mevrouw te introduceren in een laagdrempelige sociale omgeving. De aanwezige begeleider heette mevrouw hartelijk welkom, nodigde haar uit voor een kop koffie en maakte haar vertrouwd met andere bezoekers en de activiteiten die daar plaatsvinden.

In de week daarop bezocht mevrouw zelfstandig het buurthuis en trof daar burens die ze al kende. Ze ervaarde het als gezellig en voelde zich weer meer verbonden met haar omgeving. Tijdens het contact met de burens gaf mevrouw aan dat ze soms dingen vergeet, waardoor ze minder vaak aan activiteiten deelneemt. De burens gaven aan dat ze haar actief zouden uitnodigen voor toekomstige activiteiten, zodat ze betrokken blijft bij het sociale netwerk in de buurt.

Kort daarna belt de welzijnscoach naar mevrouw om een nieuwe afspraak te maken. Mevrouw geeft aan dat ze daar niet zo'n behoefte aan heeft. Ze is net gebeld om mee te gaan naar een concert met een kennis, waarbij ze wordt opgehaald en thuis wordt gebracht. Ze vertelt dat ze zich minder eenzaam voelt, weer sociale binding heeft met haar burens en zich meer gezien voelt.

Door de aanpak van de welzijnscoach voelt mevrouw zich minder eenzaam en ervaart ze meer sociale verbinding met haar burens. Ze is actiever betrokken bij activiteiten en voelt zich gezien binnen haar netwerk. Zowel mevrouw, haar dochter als de betrokken burens zijn tevreden over de behaalde resultaten. De casus is met succes afgerond, waarbij de begeleiding heeft geleid tot versterking van sociale contacten, vermindering van eenzaamheid en een verhoogd gevoel van welzijn.

Onze bijdrage aan de uitvoeringsopdracht Bewegen

In 2025 gaven we via het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord invulling aan de uitvoeringsopdracht Bewegen. Het akkoord wordt in samenwerking met NBSS uitgevoerd. In deze rapportage staat de inzet van Sociaal Werk De Kop centraal.

Inclusief sporten en bewegen

Wij ondersteunen inwoners voor wie bewegen minder vanzelfsprekend is door drempels weg te nemen om actief te worden. In 2025 hebben wij eraan bijgedragen dat iedereen, op zijn of haar eigen niveau, kan werken aan een gezonde leefstijl. Dit hebben wij gedaan met de volgende inzet:

- Inwoners begeleiden naar een structureel en passend beweegaanbod: individueel of op groepsniveau.
- Het structureel aanbieden van fietslessen voor volwassenen met als doel het vergroten van zelfredzaamheid.
- Het draaien van de groepen 'Jongeren in beweging' in Steenwijk en Vollenhove met als doel een stap te zetten richting school en/of werk en structurele deelname aan een cultuur- of beweegactiviteiten.
- We hebben een routekaart voor sportverenigingen gemaakt en willen hierover in gesprek gaan met Vluchtelingenwerk in samenhang met de Z-route.
- Het inzetten van BAAS (Be Active After School) in Steenwijk West en Sint Jansklooster.

College van burgemeester en wethouders - 7 april 2026 - 2026_B&W_00289

- Het ondersteunen van de GLI-groepen (Gecombineerde Leefstijl Interventie).
- Taalwandelen met als focus het opdoen van sociale contacten en het leren van de Nederlandse taal.
- Kennismakingslessen met sport voor jeugd, zoals de Nationale Sportweek en vakantieactiviteiten.
- Deelname aan de werkgroep gezondheidsbeleid.
- Passend beweegaanbod opzetten voor inwoners waarbij bewegen niet vanzelfsprekend is (in samenwerking met netwerkpartners).
- Het organiseren van het vakantiecamp Zomerpret (in samenwerking met netwerkpartners, lokale sportaanbieders en vrijwilligers).

Thema Vitaal ouder worden

- We hebben meerdere valpreventietesten uitgevoerd.
- We bevorderen de toegankelijkheid van (beweeg)activiteiten, zodat de drempel om mee te doen lager is voor inwoners.
- We geven uitvoering aan de ketenaanpak valpreventie Steenwijkerland.
- We bieden ondersteuning aan seniorenportgroepen, waaronder het faciliteren van een reanimatiecursus.

Thema Vitale sportaanbieders

- We ondersteunen sportclubs bij het besturen van hun sportclub. Samen met NBSS helpen we met het vergroten van de kwaliteit van het uitvoerend kader. Wij hebben ondersteuning geboden bij het organiseren van de Sportcafés (themagerichte informatiebijeenkomst) en we ondersteunen besturen bij het werven van vrijwilligers en andere bestuurlijke taken. De overige taken zijn opgepakt door NBSS.

Thema Jong leren bewegen

- We hebben kinderen kennis laten maken met het diverse sportaanbod in Steenwijkerland.
- In de schoolvakanties hebben we samen met netwerkpartners vakantieactiviteiten georganiseerd. Met het Sjors Sportief-boekje hebben we het sportaanbod in de gemeente in beeld gebracht (ook beschikbaar op de website). In 2025 hebben Sociaal Werk De Kop en NBSS onder de naam Actief Steenwijkerland uitvoering gegeven aan het Sport- en Beweegakkoord.

Thema Sportevenementen

- We zetten in op structurele sportdeelname door nevenactiviteiten te koppelen aan bestaande sportevenementen. Door sport laagdrempelig en zichtbaar aan te bieden rondom evenementen, maken kinderen en jongeren op een positieve manier kennis met verschillende sporten. Zo is afgelopen jaar in samenwerking met Start 78, Survival Vollenhove en de Monkey Fun Run een survivalbaan gerealiseerd op het terrein van Start 78. Scholen konden hier gebruik van maken om kinderen enthousiast te maken voor survival en deelname aan de Monkey Fun Run.
- Daarnaast hebben we samen met Start 78 een hardloopclinic georganiseerd in aanloop naar de StoneCityRun. Hierdoor konden deelnemers goed voorbereid en gemotiveerd aan de start verschijnen.

Thema duurzame sportinfrastructuur

- Met dit thema stimuleren we bewegen in de openbare ruimte, bijvoorbeeld door samen met inwoners beweegroutes en buurttuinen te realiseren. Zo verkennen we vroeg of initiatieven aansluiten bij de wensen van de doelgroep. In het voorjaar van 2026 worden er drie routes geopend: in Vollenhove, Steenwijk en Steenwijkerwold.

Jongeren in Beweging

Het project Jongeren in Beweging ondersteunt jongeren, met name schoolverlaters, die moeite hebben hun plek in de maatschappij te vinden. Sport en bewegen worden hierbij ingezet als middel om positieve structuur en motivatie te bieden. Door actief bezig te zijn ontwikkelen jongeren een gezond dag- en nachtritme, ervaren ze meer motivatie om stappen te zetten en krijgen ze handvatten om hun toekomst vorm te geven. Het uiteindelijke doel is hen te begeleiden (of terug te begeleiden) naar school of werk. De onderstaande casus laat zien hoe deze aanpak in de praktijk betekenisvol kan zijn voor jongeren, ook wanneer zij eerder moeite hadden met het volhouden van het traject.

Praktijkvoorbeeld – hernieuwde deelname aan Jongeren in Beweging

Binnen de huidige groep van Jongeren in Beweging nemen twee jongeren deel die circa drie jaar geleden ook zijn gestart met het 12-weekse traject, maar dit destijds voortijdig hebben beëindigd. Voor beide jongeren gold dat zij zich in een kwetsbare periode bevonden, waarin sprake was van psychische problematiek en een gebrek aan stabiliteit in het dagelijks leven. Eén jongere kampte met een depressie en ontving hiervoor hulpverlening; de andere jongere kwam uit een diep dal en was net gestart met dagbesteding om structuur in zijn dagelijks leven aan te brengen.

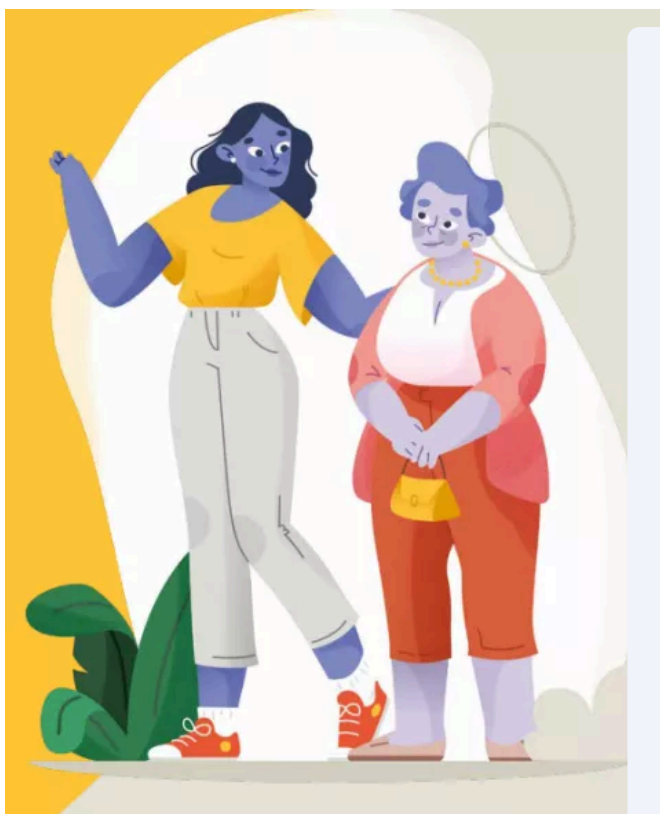
Hoewel beide jongeren gemotiveerd waren, bleek het traject op dat moment te veel gevraagd. Het volgen van het programma kon niet goed gecombineerd worden met hun herstelproces. In overleg is daarom besloten hun deelname te beëindigen en hen de ruimte te geven om eerst te werken aan herstel en stabilisatie. Daarbij is expliciet benoemd dat zij ook na beëindiging van het traject contact konden blijven opnemen indien daar behoefte aan was.

In september van het afgelopen jaar is opnieuw contact ontstaan via een evaluatieonderzoek onder oud-deelnemers, met als doel inzicht te krijgen in hoe het met hen ging na afloop van het traject. Beide jongeren gaven aan dat deelname aan Jongeren in Beweging destijds veel voor hen heeft betekend, ondanks dat zij het traject niet hebben afgerond. Zij gaven aan het jammer te vinden dat zij waren gestopt en kwamen zelf met de vraag of hernieuwde deelname mogelijk was.

Naar aanleiding hiervan zijn met beide jongeren individuele gesprekken gevoerd om hun motivatie en huidige belastbaarheid te bespreken. Een voorwaarde voor hernieuwde deelname is dat er sprake is van een duidelijke en intrinsieke motivatie. Beide jongeren gaven aan het traject te willen afronden om te ervaren dat zij iets kunnen volhouden en afronden, ondanks de uitdagingen die zij in het verleden zijn tegengekomen. Het behalen van dit doel werd gezien als een belangrijke stap richting het oppakken van nieuwe activiteiten in de toekomst. Op basis van deze motivatie is besloten beide jongeren opnieuw toe te laten tot het traject.

Inmiddels zijn we drie maanden verder en nemen zij nog steeds actief deel. Zij zijn regelmatig in de sportschool te vinden en ervaren het traject als positief en motiverend. Het fysiek bezig zijn geeft hen energie en draagt bij aan hun mentale welzijn. Daarnaast ervaren zij het als waardevol dat zij een tweede kans hebben gekregen en dat fouten maken of tijdelijk stoppen niet wordt gezien als falen.

Voor het project bevestigt deze situatie het belang van het opbouwen van een duurzame vertrouwensband met jongeren. Het feit dat zij na meerdere jaren opnieuw contact hebben gezocht en opnieuw zijn ingestroomd, laat zien dat de begeleiding en benadering ook op de lange termijn betekenisvol is geweest. Deze casus onderstreept het belang van maatwerk, herstelgericht werken en het bieden van ruimte voor persoonlijke timing binnen Jongeren in Beweging.

2.5 Vitaal ouder worden

Vitaal ouder worden begint al voor iemands 65e, daarom richten wij ons op vitaliteit op alle leeftijden. Voor ons gaat vitaal ouder worden niet alleen over fysiek welzijn, maar juist ook over het hebben van een sociaal netwerk en het kunnen blijven bijdragen aan de samenleving. Naarmate mensen ouder worden, krijgen ze vaak te maken met verlies op verschillende levensdomeinen. Deze verliezen kunnen elkaar versterken: een afname van mobiliteit kan bijvoorbeeld leiden tot meer thuiszitten, wat weer eenzaamheid kan versterken. Wij richten ons daarom op wat mensen wél kunnen vervullen. Onze aanpak vertrekt vanuit de mogelijkheden, talenten en wensen van de persoon zelf, met de overtuiging dat mensen zelf ook een bijdrage kunnen leveren aan een gezond en gelukkig ouder worden (Grip en Glans, N. Steverink; Positieve Gezondheid, M. Huber). Via het Sport- en Beweegakkoord leveren wij een concrete bijdrage aan de opgave rond vitaal ouder worden.

Vitaal ouder worden in aantallen

39

Individuele trajecten

7

Leun en steun

63

Informatie en advies

Onze bijdrage in 2025

- Bammetje Buurtzorg
- BuurThuis
- Community Care
- Huisbezoeken 75+
- Individuele vragen thuis samenbrengen tot collectieve activiteiten
- Koffiemomenten
- Mantelzorg ondersteuning, waaronder het organiseren van de Dag van de mantelzorg
- Onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO)
- Trainingen Grip en Glans
- Welzijn op Recept
- Zorg en boodschappen

Activiteiten uitgelicht

Mantelzorg

Uit cijfers van de GGD blijkt dat het aantal overbelaste mantelzorgers in de afgelopen jaren is toegenomen. Dit geldt ook in de gemeente Steenwijkerland. Om mantelzorgers te ondersteunen en overbelasting te helpen voorkomen, worden diverse activiteiten georganiseerd vanuit Sociaal Werk De Kop. Een belangrijk voorbeeld hiervan is de jaarlijkse mantelzorgdag, waarin mantelzorgers en inwoners worden gewaardeerd en tegelijkertijd informatie kunnen verkrijgen over beschikbare ondersteuning en voorzieningen. Tijdens de mantelzorgmarkt in het afgelopen jaar is de VALTES-app geïntroduceerd. Deze app helpt mantelzorgers bij het organiseren en delen van zorgtaken.

In 2025 is daarnaast een start gemaakt met het opzetten van kleinschalige wijknetwerken waarin mantelzorg een integraal onderdeel vormt. Het doel van deze netwerken is om inwoners laagdrempelig toegang te bieden tot ondersteuning bij onder andere mantelzorgvragen, dicht bij huis. De eerste netwerken zijn, in samenwerking met Zorggroep Oude en Nieuwe Land, opgezet in Giethoorn en Steenwijkerwold. Het mantelzorgnetwerk vormt een belangrijk samenwerkingsverband van professionals en organisaties die mantelzorgers ondersteunen. Doordat netwerkpartners elkaar kennen en er korte lijnen zijn, kunnen vragen van inwoners snel en laagdrempelig worden opgepakt. Daarnaast draagt het netwerk bij aan het delen van kennis en expertise, wat de kwaliteit en samenhang van de ondersteuning versterkt.

Onafhankelijke cliënt ondersteuning (OCO)

Afgelopen jaar hebben twee medewerkers van onze organisatie met succes de opleiding tot Onafhankelijk Cliëntondersteuner afgerond. Deze opleiding werd verzorgd door het BCMB. Tijdens deze opleiding hebben zij waardevolle kennis en vaardigheden opgedaan die hen in staat stellen inwoners op een deskundige en onafhankelijke manier te ondersteunen. Zij bieden kosteloze ondersteuning bij vragen over zorg, welzijn en regelingen. In 2025 maakten mantelzorgers en inwoners in toenemende mate gebruik van de onafhankelijke cliëntondersteuning.

Als onafhankelijke cliëntondersteuners hebben we geleerd dat casuïstiek vaak complex is en meerdere lagen kent. Juist daarom is het essentieel om verder te kijken dan de eerste hulpvraag en aandacht te hebben voor de vraag áchter de vraag. We werken vanuit presentie: we zijn nabij, luisteren aandachtig en staan naast de inwoner in het proces. Tegelijkertijd vinden we het belangrijk dat de regie zoveel mogelijk bij de inwoner zelf blijft liggen, zodat deze de eigen keuzes kan maken en de eigen kracht wordt versterkt.

Daarnaast hechten we veel waarde aan interprofessionele samenwerking. Door nauw samen te werken met andere professionals en organisaties kunnen we inwoners beter en effectiever ondersteunen. In 2026 willen we hier volop in investeren, met als doel deze samenwerking verder te verdiepen en te versterken, zodat we samen kunnen bijdragen aan passende en integrale ondersteuning voor onze inwoners.

College van burgemeester en wethouders - 7 april 2026 - 2026_B&W_00289

Buurtwerk – inwoners in hun kracht zetten

Buurtwerk speelt een cruciale rol in het versterken van sociale cohesie en het welzijn van bewoners. Het gaat verder dan het oplossen van individuele problemen: het richt zich op het creëren van ontmoetingsplekken, het stimuleren van samenwerking en het benutten van de talenten en mogelijkheden die in de wijk aanwezig zijn. Het onderstaande praktijkvoorbeeld laat zien hoe krachtig de ABCD-benadering (Asset-Based Community Development) kan zijn. Door niet te kijken naar wat ontbreekt, maar juist naar wat er al aanwezig is aan talenten, vaardigheden en middelen, ontstaat eigenaarschap en betrokkenheid.

Praktijkvoorbeeld buurtwerk

In de wijk Clingenborgh in Steenwijk kenden de burens elkaar niet goed. Hoewel de bewoners aangeven dat zij elkaar graag beter zouden willen leren kennen, blijft de drempel om zelf het initiatief te nemen hoog. Het is lastig om de eerste stap te zetten.

Een buurtwerker ziet de wens naar meer verbinding en besluit een laagdrempelige, vrijblijvende ontmoeting te organiseren. Op een middag zet zij op het grasveldje in de buurt een tafel neer met koffie en thee. Zonder verplichtingen, gewoon een moment om even samen te zijn. Bewoners schuiven aan en raken met elkaar in gesprek. Dit gesprek leidt tot het idee om samen te gaan eten in het BuurThuis.

Dit idee wordt door meerdere bewoners enthousiast opgepakt. Een dame biedt spontaan aan om te koken, een andere buur vertelt dat zij nog grote gaarkeukenpannen heeft, en weer een andere bewoner heeft een kruidentuin en deelt graag haar verse kruiden. Wat begint als een simpel gesprek, groeit uit tot een gezamenlijk initiatief.

Inmiddels wordt er wekelijks soep gekookt en koekjes gebakken. Regelmatig zijn er extra eetmomenten, zoals een avond met boerenkool of macaroni. De bijeenkomsten worden goed bezocht en zijn uitgegroeid tot vaste momenten van gezelligheid, ontmoeting en verbinding. Buren kennen elkaar, delen verhalen en voelen zich meer thuis in hun wijk.

Valpreventie – verhoogd risico onder 65-plussers

Valincidenten vormen een van de grootste gezondheidsrisico's onder senioren. Om dit risico te verkleinen en inwoners bewust te maken van hun persoonlijke valrisico, heeft Sociaal Werk De Kop in 2025 een belangrijke rol vervuld binnen de ketenaanpak valpreventie in Steenwijkerland.

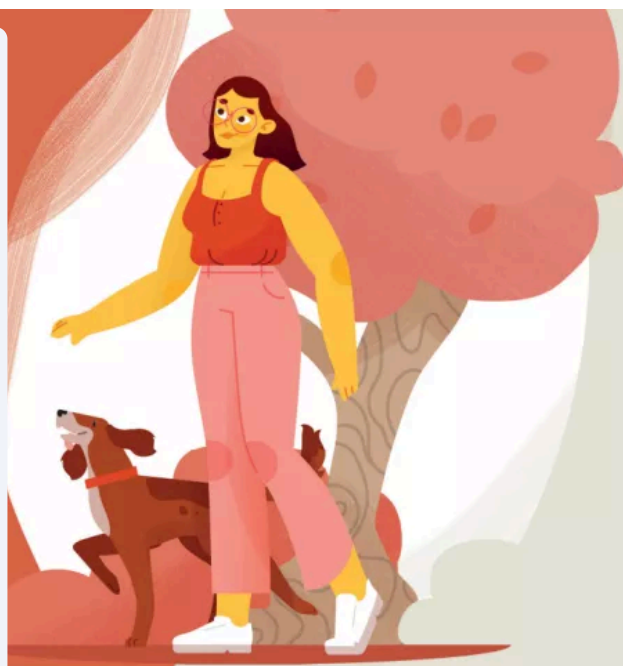
De buurtsportcoaches van Sociaal Werk De Kop hebben actief inwoners met een verhoogd valrisico opgespoord en uitgenodigd om deel te nemen aan vijf georganiseerde valpreventietesten. Door gericht specifieke groepen 65-plussers per brief uit te nodigen, werd de deelname aanzienlijk vergroot.

Tijdens de testdagen kregen deelnemers inzicht in hun eigen valrisico en ontvingen zij praktische adviezen van professionals over hoe dit risico verkleind kan worden. Ook werden metingen uitgevoerd van spierkracht, reactievermogen en bloedsuikerwaarden.

De buurtsportcoaches werkten tijdens de testdagen nauw samen met wijkverpleegkundigen, fysiotherapeuten, diëtisten en praktijkondersteuners van huisartsen. Deze professionals gaven deelnemers persoonlijke tips en informatie over passende vervolgstappen, zoals deelname aan de bewezen effectieve interventie In Balans of andere lokale beweegactiviteiten.

2.6 Thuis in de wijk

We zien dat leefbaarheid, bestaanszekerheid en veiligheid in onze gemeente niet overal vanzelfsprekend zijn. Opgaven zoals woningbouw, de energietransitie, de zorgtransitie en ondermijning hebben directe invloed op de leefbaarheid in dorpen en wijken. Tegelijkertijd zien we in Steenwijkerland veel voorbeelden van buurten waar het groeit, bloeit en mensen elkaar weten te vinden. Soms letterlijk, zoals bij buurtmoestuinen en geveltuintjes die samen worden aangelegd. Deze inwonersinitiatieven dragen bij aan een gezonde leefomgeving, maken talenten zichtbaar en brengen mensen met elkaar in contact. Ze versterken onderlinge betrokkenheid en zorgen ervoor dat inwoners naar elkaar omkijken. Dit zijn belangrijke bouwstenen voor een sterke sociale basis, waar we samen met netwerkpartners verder aan willen bouwen.

Thuis in de wijk in aantallen

35

Individuele trajecten

22

Leun en steun

99

Informatie en advies

Onze bijdrage in 2025

- BAAS
- Beweeglessen en valpreventie
- Burendag NL Doet
- Culinaire proeverij
- Fietskoffies in Beitel, Oostwijken en Clingenborgh
- Huisbezoeken 75+
- Jeu de boules-toernooien
- Koffieochtenden
- Kunst in de Brievenbus
- Max vitaal
- Ontbijten en bewegen in de prinsessenwijk
- Samen eten project Oostermeenthe
- Samenlevingsopbouw (ABCD-benadering)
- Samenwerking Noordwestgroep
- Samenwerken in de 17 gebiedsteams
- Sociale huiskamer
- Tolkenpool
- VIP!
- Vrouwendag
- Welzijn op Recept
- Wijkgericht aanbod voor en door jongeren (hang out)
- Z-route

Activiteiten uitgelicht

Nieuwe locatie in Vollenhove – nog steeds in Steenwijkerwold

Voorafgaand aan de verhuizing naar Vollenhove in 2025 kwamen er vanuit inwoners en ketenpartners verschillende signalen binnen over betrokkenheid, bereikbaarheid en activiteiten aanbod. Zo gaven inwoners aan dat zij zich geen onderdeel voelden van de gemeente Steenwijkerland en dat veel van wat er in de gemeente gebeurde, vooral gericht leek op Steenwijk. Ook de beperkte frequentie van het openbaar vervoer, dat maar eens per uur rijdt, maakte het lastig om naar Steenwijk te reizen. Voor jongeren was er daarnaast het gevoel dat er weinig voor hen te doen was als zij geen aansluiting vonden bij corsogroepen of keten. Ze vertelden dat ze overal werden weggestuurd en dat er nauwelijks plekken waren om elkaar te ontmoeten. Dit leidde ertoe dat jongeren vaak op straat samenkwamen, waar zij vervolgens ook werden weggestuurd. Vanuit wijk –X– kwamen signalen dat er meer geïnvesteerd moest worden om te voorkomen dat het een achterstandswijk zou worden, en dat er behoefte was aan structurele, korte contactmomenten met de buurtwerker.

Hoewel deze signalen belangrijk waren, waren ze moeilijk op te pakken vanuit het kantoor van team Noord-Zuid in Steenwijkerwold, dat zo'n vijf kilometer van Steenwijk verwijderd was. Het vrijkomen van het pand in Vollenhove bood daarom een kans om dichterbij de inwoners te gaan werken. Het complete team verhuisde naar Vollenhove, waardoor alle disciplines nu structureel aanwezig zijn in de op een na grootste kern van Steenwijkerland. Ondanks dat we verhuisd zijn naar Vollenhove, zijn we nog steeds actief in het hele gebied. Deze geografische herverdeling van de teams maakt het werk in de gemeente logischer en beter bereikbaar voor inwoners.

In de afgelopen zes maanden zijn in Vollenhove diverse initiatieven opgestart. Er is een spreekuur ingericht, een rechtswinkel en een geldloket zijn van start gegaan en er is een wekelijkse meidenmiddag georganiseerd. Daarnaast zijn er twee Zoo-vaardigtrainingen uitgevoerd, vinden er wekelijkse verkennende gesprekken plaats en is een plan van aanpak opgezet vanuit het ABCD-gedachtengoed. Verder zijn we gestart met een samenwerking met ZONL om ook in de wijk integraal samen te werken met netwerkpartners. Ook staan er nog twee buurtmomenten gepland om in gesprek te gaan met inwoners en er wordt gewerkt aan het verdiepen en verstevigen van de samenwerking met ketenpartners zoals Stichting JIJ, zorgpartijen en de nieuwe uitbaters van 'de Burgh'.

Jongerenwerk – preventie en werken aan kansen

Om de verhuizing naar Vollenhove te vieren, hebben we in juli een grootschalige activiteit georganiseerd genaamd Huntend. De activiteit was bedoeld om kennis te maken met de nieuwe jeugd- en wijkagenten, contact te leggen met jongeren en onze aanwezigheid in de wijk zichtbaar te maken. Hieronder staat de activiteit beschreven.

Praktijkvoorbeeld – Huntend Vollenhove

Twee weken voor het evenement nodigden we de buurtbewoners uit voor een “buurtbakkie” in het speelveld. Hier konden zij vragen stellen over de bijeenkomst, zorgen delen en zich aanmelden om stempelposten te bemensen.

Op 11 juni ging het evenement van start. Er gingen ongeveer vijftien geüniformeerde hunters op jacht naar bijna zestig jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. De jongeren zochten fanatiek de stempelposten, terwijl boa's en agenten zichtbaar aanwezig waren op hun fietsen en in dienstauto's. Ouders fietsten mee en buurtbewoners moedigden de jongeren vanaf hun voordeur aan. De activiteit leidde tot enthousiaste reacties van zowel jongeren als ouders. Zo vroeg een ouder zich hardop af of een vergelijkbare activiteit ook voor volwassenen georganiseerd kon worden, terwijl de jongeren unaniem juichten toen hen werd gevraagd of Huntend volgend jaar herhaald moest worden.

De activiteit leverde belangrijke resultaten op. Er ontstond positief contact tussen jongeren en politie/BOA's, de samenwerking tussen gemeente, sociaal werk en handhavers werd versterkt en ons team werd zichtbaar in de wijk. Bovendien werden jongeren actief betrokken bij de planning van toekomstige activiteiten, zoals een jongeren- of meidenmiddag. Op basis van het succes van deze eerste editie staat er voor 2026 een tweede editie op de planning. Voor de komende editie wordt ingezet op nog meer samenwerking met politie en boa's, betrokkenheid van extra ketenpartners en inwoners, en een grotere omlijsting met muziek, waterpret met de brandweer en meerdere spelrondes.

Vrijwilligerswerk – van economische en maatschappelijke waarde

Het versterken van de sociale basis is niet alleen weggelegd voor professionals. Vrijwillige inzet is hierin onmisbaar. Daarom zijn we trots op onze 100 vrijwilligers, die via verschillende projecten ondersteuning bieden aan de inwoners van Steenwijkerland. De projecten waar onze interne vrijwilligers zich actief voor inzetten zijn:

- Buurtbemiddeling
- Fietscoaches
- Formulieren brigade
- Huisbezoek 75+
- In eigen hand
- Kamp Zomerpret
- Kunst in de brievenbus
- Mantelzorgnetwerk
- Rechtswinkel
- Steunouders
- Ta(a)lent
- Vertrouwenscontactpersoon
- VIP!
- Tolken

VIP! Steenwijkerland staat voor Vrijwilligers Informatie Punt Steenwijkerland en is onderdeel van Sociaal Werk de Kop. VIP! geeft informatie, advies en ondersteuning aan mensen die vrijwilligerswerk willen doen én aan vrijwilligersorganisaties. Ook dit jaar zijn er weer diverse activiteiten georganiseerd om vrijwilligers te ondersteunen en in het zonnetje te zetten.

Een van de hoogtepunten was het vrijwilligerscongres op 12 mei in Oldemarkt. Ruim honderd enthousiaste vrijwilligers kwamen bijeen voor een dag vol informatie en inspiratie. Ze kregen een heldere uitleg over de gemeentelijke vrijwilligersverzekering, genoten van een smakelijke “voor spek en bonen meedoen”-maaltijd en legden nieuwe contacten. De workshop over ChatGPT zette de deelnemers actief aan het werk en wie meer wilde weten over fondsen en subsidies kon verder in de materie duiken via de website van VIP! De dag werd feestelijk afgesloten met een netwerkborrel en een goedgevulde goodybag voor iedereen.

In de zomer stond het jaarlijkse uitje voor vrijwilligers van Sociaal Werk de Kop op het programma. Twee gidsen namen de groep mee door het prachtige Waterloopbos bij Vollenhove. Tussen de bomen en het water ontdekten de vrijwilligers diverse proefopstellingen van de Wereldse Waterwerken. Het was een leerzame én ontspannen dag, waarbij natuur en techniek samenkwamen en iedereen volop kon genieten van het buitenzijn.

Ook dit jaar organiseerde VIP! Steenwijkerland een vrijwilligersactiviteitenmarkt op het plein voor de Grote Kerk en in de Kerkstraat in Steenwijk. Op 6 september presenteerden organisaties zichzelf en hun vrijwilligersfuncties. De markt viel wederom samen met het evenement Kopje Cultuur, waardoor er veel bezoekers op af kwamen.

Daarnaast was VIP! Steenwijkerland aanwezig op verschillende andere evenementen om inwoners, vrijwilligers en organisaties van informatie te voorzien, waaronder de Dag van de Nieuwe Inwoners, het Werkevent, de Dag van de Mantelzorg en de Blijf Mobielbeurs.

100 jaar samenlevingsopbouw: altijd in beweging

In 2025 vierden wij het 100-jarige bestaan van samenlevingsopbouw in Nederland. Het opbouwwerk is ontstaan in Zuidoost-Drenthe. Uit lokale betrokkenheid en de inzet van krachtige vrouwen ontstond een beweging die het sociaal werk blijvend heeft gevormd. Een vak waarin mensen samen verantwoordelijkheid nemen voor elkaar en hun leefomgeving. Na een periode van afgenomen aandacht voor samenlevingsopbouw krijgt, mede dankzij de energietransitie, het IZA en GALA, het versterken van wijken en dorpen weer volop de aandacht. Om deze reden lichten we deze werkwijze hier extra uit. Twee van onze buurtwerkers vertellen hoe zij werken aan samenlevingsopbouw in hun wijk.

De Gagels

In 2025 vervulde het wijkgebouw in De Gagels opnieuw een belangrijke rol als ontmoetingsplek voor bewoners. Het gebouw kende het afgelopen jaar een kwetsbare periode zonder bestuur en structurele financiering, maar samen met bewoners, de gemeente, Woonconcept en andere netwerkpartners bleef het open. Zo konden bewoners elkaar blijven ontmoeten en konden initiatieven zich verder ontwikkelen.

De buurtwerker werkte vanuit samenlevingsopbouw en de ABCD-methodiek, waarbij niet problemen, maar de talenten en krachten van bewoners centraal staan. Door zichtbaar aanwezig te zijn, bewoners actief te benaderen en hun ideeën serieus te nemen, kregen zij ruimte om zelf richting te geven aan het wijkgebouw en de activiteiten. De professionele rol bleef ondersteunend: aanwezig waar nodig, maar bewoners in de lead.

Een zichtbaar resultaat is de groei van bewonersgroep Omzien, die onder meer koffiemomenten, een huiskamer, de wijkkrant, Samen Eten in de Wijk en een verkenning van een AED-voorziening organiseerde. Hierdoor werd het wijkgebouw een toegankelijke plek voor een brede groep bewoners. In oktober werd een stichting opgericht voor het wijkgebouw, bestuurd door vier bewoners en de bewonersgroep Omzien. De samenwerking met gemeente en Woonconcept maakte het mogelijk het gebouw open te houden en veilig toe te werken naar duurzaam bewonersbeheer.

Deze ontwikkeling laat zien hoe het wijkgebouw stap voor stap uitgroeide tot een plek vóór en dóór bewoners. Sociale samenhang en eigenaarschap werden versterkt en met steun uit het Gouden Ideeën Fonds werd een huiskamer gerealiseerd die ontmoeting stimuleert.

Steenwijk-West

In 2024 kende het buurtwerk in Steenwijk West veel personeelwisselingen, wat de zichtbaarheid en het vertrouwen van bewoners aantastte. Veel inwoners wisten niet meer wie hun buurtwerker was of waarvoor ze terecht konden.

In 2025 lag de focus daarom op het herstellen van vertrouwen en het opnieuw zichtbaar en benaderbaar maken van het buurtwerk. De buurtwerker werkte vanuit samenlevingsopbouw en de ABCD-methodiek (Asset-Based Community Development) waarbij niet problemen maar de talenten, kwaliteiten en netwerken in de wijk centraal staan. Door mensen met elkaar te verbinden en hen te ondersteunen bij hun ideeën, worden inwoners eigenaar van initiatieven in hun leefomgeving.

Vanaf januari 2025 zette de buurtwerker sterk in op zichtbaarheid en laagdrempelig contact. Door lopend en fietsend in de wijk aanwezig te zijn en herkenbaar te zijn in werkkleding, werd gewerkt aan vertrouwen. In juni ontstond contact met de Willem Alexander School, die een ruimte beschikbaar stelde. Vanaf september was de buurtwerker drie ochtenden per week op school aanwezig en sloot zij aan bij bestaande wijkinitiatieven, zoals Bammetje Buurtzorg, het oudercafé en speeltuinontwikkeling.

Deze inzet zorgde ervoor dat bewoners haar vaker benaderden via straat, school, telefoon of WhatsApp. Signalen en ideeën konden zo sneller gedeeld worden en initiatieven groeiden. Zo ontstond een klein project rondom Burendag dat uitgroeide tot een wekelijkse koffiegroep met spelactiviteiten. Deze ervaringen laten zien dat zichtbaarheid, continuïteit en het aansluiten bij bestaande talenten in de wijk cruciaal zijn voor vertrouwen en eigenaarschap van bewoners.

3 Ontwikkelagenda

Op basis van ontwikkelingen, signalen en onze opdracht schrijven we ieder jaar een jaarplan en een kaderbrief. In het jaarplan staat de uitwerking van onze opdracht vanuit de gemeente centraal. In de kaderbrief staan we stil bij onze strategische thema's.

Met als doel de jaarrapportage te linken met ons jaarplan en de kaderbrief, staan we in dit hoofdstuk kort stil bij de signalen die onze aandacht vragen en de rode draad van onze plannen voor 2026.

3.1 Welke signalen vragen in 2026 onze aandacht?

Uit gesprekken met inwoners komen verschillende signalen naar voren. Deze signalen vormen een leidraad voor onze inzet. Voor 2026 vragen de volgende signalen onze bijzondere aandacht:

- **Jongerenwerk:** het jongerenwerk ziet een toenemende vraag, onder meer rondom gebiedsgericht werken en ondermijning, wat vraagt om scherpe prioritering. We werken bewust aan het voorkomen en verzachten van early life stress met gezinscoaching, oudertrainingen en schoolmaatschappelijk werk als belangrijke pijlers. Samen met GGD en jeugdconsulenten stemmen we twee keer per jaar af en zetten we in op het normaliseren van veelvoorkomende opvoed- en opgroevraagstukken.
- **Geestelijke gezondheid:** uit de verzamelde data blijkt dat het aantal (complexe) vragen op het gebied van geestelijke gezondheid toeneemt. Dit merken ook onze sociaal werkers in hun dagelijkse praktijk. We verkennen hoe we hier, met ons individuele en collectieve aanbod en vakmanschap, effectief op kunnen inspelen.
- **Contextgerichte benadering:** we zien een verschuiving van een individuele benadering van vraagstukken naar een meer contextgerichte benadering. Dat betekent dat we samen met inwoners gaan onderzoeken hoe we eigen kracht en regie kunnen bevorderen, door te kijken naar de invloed van omgevingsfactoren. We verkennen daarbij hoe registratie ons kan helpen bij het in beeld brengen van de krachten van een wijk.
- **Toegang tot ondersteuning:** Inwoners geven aan dat het belangrijk is dat zij makkelijk en dichtbij de juiste ondersteuning kunnen vinden. Daarom ligt in 2026 de nadruk op gebiedsgericht werken en het ontwikkelen van een gezamenlijke visie, aanpak en samenwerking met gemeente, woningcorporaties en andere betrokken partners, zodat hulpverlening laagdrempelig en goed afgestemd is op lokale behoeften.
- **Mantelzorg:** Door vergrijzing en personeelstekorten neemt niet alleen de krapte op de arbeidsmarkt toe, maar ook de vraag naar informele zorg. Dit vraagt om creatieve oplossingen. In 2026 worden kleinschalige, wijkgerichte mantelzorgnetwerken verder opgebouwd om hierop in te spelen. Deze netwerken zijn verbonden met de buurt of het dorp en worden ondersteund door buurtwerkers, wijkverpleegkundigen, huisartsen en WMO-consulenten, met als doel mantelzorg beter te integreren in het werk van sociaal werkers.
- **Laaggeletterdheid:** Geletterdheid, en in het bijzonder digitale geletterdheid, is een belangrijke basis voor financiële redzaamheid, bijvoorbeeld bij het navigeren in toeslagen en voorzieningen of bij het vinden en behouden van werk. Tijdens onze spreekuren zien we regelmatig inwoners die deze basisvaardigheden niet of beperkt beheersen. In 2026 blijven we hier alert op en verwijzen we waar nodig door naar het Taalpunt of ander passend aanbod vanuit de bibliotheek.

3.2 De rode draad van ons jaarplan

1. Positieve Gezondheid

We geloven in de veerkracht van mensen. Daarom kijken we in onze dienstverlening vooral naar wat iemand kan en waar talenten liggen. Samen met onze lokale partners werken we volgens Positieve Gezondheid (PG), zodat ondersteuning beter op elkaar aansluit. Wat we van inwoners verwachten, verwachten we ook van onszelf: we gaan uit van elkaars mogelijkheden. In 2025 hebben we PG gekoppeld aan de ZRM, zodat professionele beoordelingen beter aansluiten bij wat inwoners zelf ervaren en wensen.

2. We werken integraal en gebiedsgericht

Bij gebiedsgericht werken organiseren we ons werk per gebied. Daarom hebben we, gezien de omvang van onze gemeente en organisatie, twee gebiedsteams ingericht: Noord-Zuid en Oost. Deze teams vormen het vertrekpunt van waaruit we werken. Ze zorgen ervoor dat vraagstukken in het eigen gebied integraal worden besproken en opgepakt.

- **Armoede:** we kijken breed naar armoede: als financieel, sociaal, emotioneel en cultureel vraagstuk. We versterken niet alleen de financiële zelfredzaamheid van inwoners, maar ook hun kansen en talenten. De tool 'Gezien en Gehoord' wordt het komende jaar in onze teams geïntroduceerd om de aanpak van (generatie)armoede te verkennen. Daarnaast organiseren we gebiedsgerichte themabijeenkomsten over onderwerpen die invloed hebben op de portemonnee.
- **Inwonersinitiatieven (buurtwerk):** inwonersparticipatie en het ondersteunen en stimuleren van inwonersinitiatieven worden steeds belangrijker. Dit doen we met de ABCD-methode, omdat we weten dat deze methode bijdraagt aan een sterke sociale basis.
- **Jeugd:** we dragen eraan bij dat kinderen gezond en veilig opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen in gezin, buurt en op school. Vanaf eind schooljaar 2025–2026 breiden we het schoolmaatschappelijk werk uit naar alle basisscholen en stemmen we in 2026 de ondersteuning af met vo-scholen en de gemeente. We verkennen de rol van sociaal werk in inclusief onderwijs, onder andere binnen Samen voor Ryan.
- **Ervaringsdeskundigheid:** we zien grote meerwaarde in het inzetten van ervaringsdeskundigheid op de genoemde thema's. Ervaringsdeskundigen brengen hun persoonlijke ervaringen, reflectie en professionele scholing samen en vormen daarmee een waardevolle brug tussen inwoners en professionals. Daarom hebben we in 2025 ingezet op het werven van een ervaringsdeskundige. Inmiddels is er één ervaringsdeskundige in dienst bij Sociaal Werk De Kop en in 2026 zal deze medewerker een erkende opleiding tot ervaringsdeskundige volgen. Deze rol versterkt het professioneel vakmanschap binnen onze organisatie.

3. We werken vanuit dezelfde werkwijze integraal samen met onze lokale partners

We vinden het belangrijk dat inwoners makkelijk en dichtbij de juiste en passende ondersteuning vinden. Daarom blijft ook in 2025 de gebiedsgerichte invulling van de toegang tot zorg en ondersteuning een belangrijk aandachtspunt. Zowel binnen de Gebiedsteams als binnen De Toegang willen we samen met de gemeente en andere betrokken partijen onze visie, aanpak en samenwerking hierin bespreken en verder ontwikkelen. Dit sluit aan bij de doelstellingen van de transformatie in het sociaal domein en de zorg.

- **Transformatie van zorg naar welzijn:** de Hervormingsagenda Jeugd, het IZA, het GALA en het AZWA versnellen de beweging van zorg naar welzijn. Dit vraagt om nauwere samenwerking met zorgpartners en een grotere rol voor sociaal werk in preventie en welzijn. In 2026 werken we intensiever samen met huisartsen, GGZ, wijkverpleging en gemeenten. Ook werken we binnen de regio samen met andere sociaalwerkorganisaties om de waarde van sociaal werk te laten zien. In 2025 zijn we gestart met Welzijn op Recept. Met dit concept leveren we een bijdrage aan het verbinden van zorg en welzijn en het vroegtijdig oppakken van lichte (psychosociale) problematiek. In 2026 breiden we Welzijn op Recept verder uit. Daarnaast zullen we van start gaan met het Verkennend Gesprek.
- Het is belangrijk te benadrukken dat de inzet op preventieve zorg, zoals Welzijn op Recept (WOR) en het Verkennend Gesprek (VG), ook vraagt om verdere ontwikkeling in het voorliggende veld. Dit veld moet goed op orde zijn om effectieve ondersteuning te kunnen bieden. Tegelijkertijd vraagt het van ons een zorgvuldige afweging welke collectieve activiteiten in de wijk ontwikkeld moeten worden. Voorbeelden hiervan zijn laagdrempelige steunpunten, maar ook collectieven gericht op thema's als rouw en verlies, eenzaamheid en veerkracht.

www.sociaalwerkdekop.nl
info@sociaalwerkdekop.nl

Sociaal Werk De Kop
Stationsplein 10
8331 GM Steenwijk

t (0521) 745 080

